

Angående lokalisering av Kunst, design og arkitektur

1. Tar tid å bygge opp

Vi har erfaring med at det tar lang tid å bygge opp et fagområde ved en skole.

Det tar tid å gjøre tilbudet kjent for elever og foreldre.

Vi har brukt mye tid på å informere om forskjeller mellom DH og Formgiving, da det ofte er misforståelser om hva som gir yrkeskompetanse og hva som gir studiekompetanse.

Å flytte faget nå, vil bidra til mer forvirring.

2. KDA må tilbys på en studiespesialiserende skole

Årstad vgs har hatt Estetisk allmennfag som forsøksordning, men da studiespesialiserende med Formgiving ble opprettet, ble dette lagt ned på Årstad med begrunnelse at skolen er en yrkesskole. Vi kan ikke se at denne situasjonen er anderledes med KDA. Tvertimot blir det lagt ekstra vekt på fra udir. sin side, at elevene skal kunne velge andre programfag, feks innen realfag. Våre fag er allmenndannende. Kunst og arkitektur handler om menneskers forhold i samfunnet og er viktig kunnskap for alle, uansett hvilken utdanning man velger videre. Derfor er det også viktig at flest mulig kan velge programfag fra KDA.

Elevene som velger KDA, tilhører en hel klasse i fellesfagene. De skal velge fremmedspråk og andre valgfrie programfag.

Vi mener at KDA må ligge på en studiespesialiserende skole.

3. KDA i sentrum

Vi ser at det er viktig med et robust fagmiljø og at vi er sårbare med hensyn til søkning inn. Vi ser også at det ville vært flott med KDA i sentrum. Vi synes det er leit at kulturbyen Bergen ikke tilbyr estetiske fag i sentrum. Vi tror flere ville valgt KDA dersom det var et tilbud på Amalie Skram. Vi vet ikke hvilken sentrumsskole som kunne hatt et slikt tilbud. Kathedralskolen? Bruke gamle Kunsthøyskolen slik de gjør i Oslo med Edvard Munch vgs? Langhaugen?

4. Viktigheten av KDA

Vi håper at Fylket ser viktigheten av dette fagtilbudet. Med et nytt og bedre navn og at det er blitt et eget studieløp, håper vi at flere vil oppdage og velge KDA. Vi håper at Fylket vil prioritere og løfte frem fagtilbudet. Det ser vi er gjort i Stavanger og Oslo. Den defensive holdningen "det er elevene som bestemmer" kan ikke være styrende.

I Ludvigsen-rapporten er et av hovedområdene "kompetanse i å utforske og skape". Det fremheves at "kommunikasjon og samarbeid", "kreativitet og innovasjon" og "kritisk tenkning og samarbeid" er sentrale kompetanser i fremtiden. Det er kjernen i design og arkitekturfagene. Disse fagene er viktige samfunnsfag. Brukerundersøkelser, utvikle gode løsninger på problemstillinger, byutvikling, universell utforming er oppgaver vi arbeider med. Det er kompetanser som er svært viktig for fremtidens samfunn.

Hildegunn Apelseth

Fagansvarlig på Tertnes vgs og nestleder i FAU

Hordaland fylkeskommune
Opplæringsavdelinga
5020 BERGEN

Vår ref.: Stig Stordal

Tertnes, 24. april 2015

Kommentar til forslag til endringer i struktur for ST, KDA og MK i Stor-Bergen

Vi viser til informasjonsmøte for rektorene 20.04.15 hvor det ble lagt fram forslag til endringer i struktur for ST, KDA og MK for Stor-Bergen.

Det forekommer ikke noe skriftlige dokumenter i saken. Våre kommentarer bygger på det som ble lagt fram på møtet muntlig ved bruk av powerpoint.

For Tertnes videregående skole vil endringene berøre nåværende utdanningsprogram studiespesialiserende med formgiving som fra 01.08.2016 vil bli et eget studieforbereende utdanningsprogram kunst, design og arkitektur (KDA).

Forslag til endring går ut på å samle dette tilbudet til Årstad videregående skole for hele Stor-Bergen. Slik vi har forstått det, innebærer det nedlegging/flytting av tilbudet fra de skolene som har det i dag (Tertnes vgs, Olsvikåsen vgs, Knarvik vgs og Sotra vgs.).

Dette er et radikalt forslag som vi mener har mange uheldige sider. Nedenfor lister vi opp momenter/argumenter som taler mot et slikt forslag og for et fortsatt tilbud ved Tertnes videregående skole:

- **Å legge ned på alle de skolene som i dag har det, samtidig som en vil bygge det opp på nytt ved en skole som ikke har hatt dette tilbudet på mange år, mener vi ikke er en god løsning.**

Det tar tid å bygge opp et tilbud på en skole. Etter at Tertnes vgs. fikk tilbudet etter utbyggingen i 2007, har vi gradvis bygd opp dette tilbudet. Vi hadde i begynnelsen få elever, særlig på Vg2 og Vg3, men fikk etterhvert økende søkning til tross for nedgang i søkning i fylket. Det er bare de to siste årene at søkningen har gått noe ned på Vg1. Å legge ned alle etablerte tilbud mener vi er svært uheldig både for tilbudet og for de skolene som har et etablert tilbud.

For Tertnes vgs vil vi trekke fram følgende som skulle tilsi at vi bør fortsette med tilbudet:

- Vi har flotte nye lokaler og verksteder og utstillingsmontere. Det er investert mye i utstyr.
 - Tilbudet har blitt en viktig og integrert del av skolen både når det gjelder mangfold i tilbud til elevene (se nedenfor) og bidrag i skolemiljøet for både elever og lærere. f. eks. med utstillinger m.m.
 - Vi har dyktige faglærere som har jobbet med å bygge opp tilbudet. Noen av disse ble i sin tid overført fra andre skoler. Det vil være svært uheldig å komme i en situasjon der disse igjen må bli overført.
- **Å legge et studieforbereende utdanningsprogram til en skole som ikke har studieforbereende utdanningsprogram fra tidligere, mener vi ikke er en god løsning.**

I kombinasjon med utdanningsprogram for studiespesialisering (ST) er det mulig å utnytte ressursene på en slik måte at vi kan få et faglig godt og økonomisk forsvarlig tilbud i KDA. Videre vil valgmulighetene i fagvalg (programfag) for elevene bli stor både for elevene på KDA og elevene på ST, og det vil lettere være muligheter å skifte utdanningsprogram mellom KDA og ST i begynnelsen av skoleåret.

Ved Tertnes videregående skole har vi muligheter for og gode erfaringer med følgende opplegg:

- ✓ elever med formgiving/KDA kan være sammen med elever fra andre programområde i fellesfaga innenfor studiespesialiserende. Dette gjelder 25 t/v i Vg1, 20 t/v i Vg2 og 15 t/v i Vg3.
 - ✓ vi kan tilby elever med formgiving/KDA programfag innenfor programområda i studiespesialiserende dersom de har ønsker om det, f. eks. matematikk som kreves til noen arkitektstudier.
 - ✓ vi kan tilby alle elever i studiespesialisering (ST) programfag i formgiving.
 - ✓ vi kan hjelpe elever som er tvil mellom KDA og ST å skifte utdanningsprogram uten store endring i miljøet (trenger ikke skifte skole, og i noen tilfeller heller ikke klasse).
- **Å redusere antall skoler som vil tilby KDA fra fire til en, samtidig med en endring for utdanningstilbudet - gjøre det til et eget utdanningsprogram - som har som målsetting å øke søkningen til tilbudet, mener vi kan undergrave denne målsettingen**

Tidspunktet for en så dramatisk reduksjon er uheldig, og bare ett tilbud i hele Stor-Bergen region vil gjøre at ikke alle som kunne ønske det, vil søke det bl.a. på grunn av avstander.

Vi mener at det er nødvendig å se an hvordan det nye utdanningsprogrammet blir tatt imot før en går til et så drastisk tiltak å legge ned tilbudet ved alle de skolene som har det i dag. Vi på Tertnes vgs har forventninger om at søkningen vil kunne ta seg opp.

Vi vil også trekke fram Bergen som kulturby og det store fagmiljøet og mange institusjoner og utdanninger en har i Bergen innen dette fagområdet. Vi mener at HFK bør føle et ansvar for å ha et tilstrekkelig tilbud innen KDA og ikke å redusere det så dramatisk som foreslått.

Vi ved Tertnes vgs har hatt god kontakt med disse fagmiljøene og har benyttet de mange tilbud i undervisningen som disse har. Det er kort vei inn til sentrum fra Tertnes vgs.

Målsettingen om å skape store, gode fagmiljøer ser vi positivt på, og ser nødvendigheten av en viss sentralisering av tilbudet for å styrke det.

Vi tillater oss derfor å komme med et alternativ forslag til strukturendring for KDA i Stor-Bergen som ivaretar de svakheter som er nevnt over:

- **Tilbudet beholdes ved en skole i de to regionene som nå har tilbudet: i region Nord og i region Vest. Vi mener at Tertnes vgs er et naturlig valg for region nord: sentralt i regionen.**
- **Et nytt tilbud etableres ved en skole som har studiespesialiserende utdanningsprogram i region Sør, evt. region Sentrum.**

Vennlig hilsen

Stig Stordal
rektor
Tertnes videregående skole

Olsvikåsen videregående skole,
ved faglærerne i Formgivingsfag.

30.09.2015

Til Odd Bjarne Berdal

Innspill i forbindelse med opprettelse av nytt utdanningsløp

Høsten 2016 skal det nye utdanningsløpet KUNST, DESIGN og ARKITEKTUR (KDA) starte opp på landsbasis. Dette er noe vår faggruppe her i Hordaland ser frem til. Forhåpentligvis skal faget vårt bli synlig etter mange år i skyggeland. Vi har lenge visst at Hordaland fylkeskommune ønsker å se på en samlokalisering av faget i Stor-Bergen, samt å samle fagmiljøet og finne en bedre lokalitet til fagtilbudet.

Faggruppen ved vår skole er meget skeptisk til disse planene om samlokalisering. KDA er et allmenndannende fag som naturlig hører hjemme på skoler med studiespesialiserende løp. I Høringsbrevet fra Udir, om nye læreplaner for KDA, står det;

*I oppdraget med å gjøre formgiving til et eget studieforbereende utdanningsprogram, fremgår det at fag – og tidsfordelingen også skal legge til rette for at elevene kan kvalifisere seg til inntak til høyere arkitekt – og designstudier med spesifikke fagkrav (spesiell studiekompetanse). Den modellen vi foreslår åpner for dette ved at elevene har to felles programfag i Vg1, Vg2 og Vg3, og **velger valgfrie programfag for studiespesialiserende utdanningsprogram i Vg2 og Vg3** (for eksempel Matematikk R1 og Teknologi og forskningslære i Vg2, og Matematikk R2 og Fysikk 1 i Vg3) ¹*

Vi tror at en omstrukturering av fagmiljøet og ny lokalisering vil være meget uheldig og sårbart i forbindelse med opprettelsen av det nye utdanningsløpet. Det er viktig at fylket kan tilby et variert utdanningstilbud til elever rundt om i den videregående skole. Vårt tilbud er lite, men nødvendig for mangfoldet. I dag kjemper vi for å nå ut med det vi kan tilby, så det å skifte lokasjon samtidig som fagområdet endrer navn, mener vi vil være dramatisk for fagområdet. Skolene, i likhet med fagmiljøene, som har fagtilbudet i dag ønsker også å kunne tilby elevene dette faget i fremtiden. Vår skole har klart å bygge opp et godt fagtilbud innen formgivingsfag til elevene. Vi har svært gode lokaler, egnede verksteder, vi har økende innsøking, og et positivt rykte i regionen.

¹ Hentet fra; <http://www.udir.no/globalassets/upload/hoeringer/2014/hoeringsbrev-formgiving.pdf>

Vi tilbyr elevene på ordinært studiespesialiserende løp våre programfag til valg, blant annet Trykk og foto, samt Scenografi og kostyme. Våre formgivingselever velger blant studiespesialiserende fag; for eksempel IT-fag, Psykologi, Geologi og Fysikk. Dette skaper økte valgmuligheter og positive ringvirkninger for alle våre elever. Vi har lest at Årstad vgs. er nevnt som en mulig lokalisering. Vi mener at man ved å lokalisere KDA på en yrkesfaglig skole gjør det vanskelig å gjennomføre Udirs intensjoner fra høringsutkastet.

Vi håper de rådgivende og besluttsende organer har vilje til å lytte til våre faggrupper i denne prosessen. Kunst, Design og Arkitektur er viktige innovasjonsfag for fremtiden. I Ludvigsenutvalgets rapport skrives det blant annet at i **Fremtidens skole** skal **Det kreative være fagovergripende, - en bærekraftig** skole hvor **utforskning** og **skapende** arbeide er noen av fokusområdene.

De berørte skolene har godt kvalifiserte lærere og velegnede lokaliteter og det er ikke noe savn om å samle fagmiljøet. Vi har mange felles møtepunkter og er i kontinuerlig dialog. Det vi behøver er arbeidsro, tid til å videreføre og utvikle faget vårt på allerede etablerte skoler med formgivingsfag i et studiespesialiserende miljø, med valgmuligheter for våre elever!

Vennlig hilsen

Bente Ellingsen

Hege Berentsen

Anita Bertheussen

Innspel til plassering av programområdet Kunst , design og arkitektur (KDA) i Hordaland fylke/StorBergen

Frå Sotra vidaregåande skule

Erfaringar til no:

- Som studiespesialisering med formgjeving var programområdet lite synleg i søkjarkatalogen, som igjen førte til nedgang i søkjartal over heile landet. Når faget no vert eige programområde KDA, og meir synleg i søkjarkatalogen, kan ein ikkje automatisk bruke søkjartala frå den siste perioden til å avgjere kor mange skular som skal få tilby det nye KDA-programområdet. Før kunnskapsløftet var det god søknad til desse faga.
- Flytting av fagområde (Voss og Sotra har flytta frå ein skulestad til ein annan innafor same skule) har ført til nedgang på søkjarar. Folk trur at tilbodet er lagt ned, ikkje flytta. Sotra opplevde at lokalavisa skreiv nettopp det. Difor vil det vere lite gunstig å sentralisere fagmiljøet til Bergen sentrum samtidig som læreplanar og namn på fag er nye. Dette kan eventuelt vurderast om ein del år når ein har gjort det nye programnamnet kjent.

Viktige moment framover:

- Vi har fått vite at Sotra vidaregåande skule høyrer til StorBergen, men Sotra er i ferd med å bli ein eigen, forholdsvis stor by. Sotra vidaregåande skule rekrutterer elevar frå langt sør i Sund og heilt nord i Øygarden. Det vil bli svært langt å reise for dei elevane som vil gå på KDA som bur i utkantane våre dersom dei må reise heilt til Bergen sentrum. Det vil vere kortare veg for elevar frå Bergen Vest å reise ut til Sotra/Bildøy, enn for elevar frå vårt nedslagsfelt å reise til Bergen sentrum. I stadenfor ein stor sentrumskule, føreslår vi fleire satellittskular sentralt plassert i fylket. Sotra vgs har også rekruttert mange elevar frå Askøy. Det vil seie at Sotra vgs, Bildøy har eit stort nedslagsfelt.
- I skulebruksplanen var det eit viktig moment at elevar på vidaregåande helst skal sleppe å bu på hybel, særleg vg1-elevar. Det vil vere vanskeleg for elevar i vårt nedslagsfelt som vel KDA dersom dei må til Bergen sentrum for å få det. Ved å sentralisere undervisninga i KDA til Årstad vil det føre til at mange elevar i regionen som naturleg vel Sotra vidg, enten vil måtte flytta på hybel eller velje bort dette programområdet. Dette handlar både om reiseavstand men også om dei store trafikale utfordringane vi har over Sotrabrua. Desse vil vare i mange år enda og er eit kjempeviktig argument for elevane her ute til å kunne velje KDA. For elevane frå Sotra-regionen er det på grunn av dette viktig å ha eit bredt fagtilbud vest for

Sotrabraua. Det er samfunnsøkonomisk ulønnsomt og miljømessig uheldig å busse elevar til skular i Bergen sentrum.

- KDA er eit allmenndannande utdanningsprogram, og bør primært vere på skular med andre utdanningsprogram som gjev studiekompetanse. Elles må det vere på kombinerte skular som har både studiespesialisering og design og handverk/yrkesfag. Ikkje på reine yrkesfagskular.
- Kva som er eit solid og robust fagmiljø er ikkje eintydig. Det viktigaste er at det er eit godt fagmiljø for elevane (FAU stettar dette godt for lærarane). For elevane er det viktig å ha eit godt utval av valfrie programfag å velje mellom frå KDA-området men og svært viktig å kunne velje frå andre programområde også – og at elevar frå andre programområde kan velje fag frå KDA. Det vil gje elevane eit godt fagmiljø mtp å få ein solid kompetanse med seg vidare. Elles er samanhengane tydelege til fleire av fellsfaga også: Historie/kunsthistorie, Norsk/biletkunst (tekstar og bilete skal analyserast og dei fortel historiar). Teikning som formidling av naturvitenskaplege fenomen (naturfag/biologi) er også interessant.
- Vi meiner at sentralisering legg til grunn ein lite gjennomtenkt vurdering av kva som gir et breidt og godt fagmiljø. Å ha hovedfokus på at store og gode fagmiljø er det same som å samle fagmiljø som underviser i same fag, kan gi eit fattig fagmiljø som verken kjem elevene, lærarane, skulane eller samfunnet til gode.
- Vi ser også tydelege fellestrekk mellom designfaget og teknologilinja vi har på Sotra vidaregåande. På Sotra har vi mange bedrifter som er knytt opp mot oljeindustrien. Her er arbeidsmetodane og innovasjonstanken frå KDA-området viktig mot teknologilinja no når det er store utfordringar innan oljeindustrien, og stor trong for å tenke nytt og kreativt, interessant.
- Vi har også inngått samarbeid med ein lokal kulturinstitusjon, Gjerdet kulturminnegard i Fjell. Her har både formgjeving og design og handverk på skulen deltatt i designprosjekt. Ein engelsk smykkedesigner har hatt ein designprosess med elevane våre. Lokale handverkarar deltok også i dette og prosjektet vart støtta av Vest Næringsråd og Sparebankfondet fordi det var eit interessante prosjekt mellom skulen og lokalt næringsliv. Elevarbeida er no utstilt på Gjerdet kulturminnegard og har blitt godt besøkt. Besøkande er imponert over arbeida som elevane har gjort. Utstillinga skal seinare flyttast til skulen. Samarbeidet mellom Gjerdet kulturminnegard (eit aktivt miljø for lokale kunstnarar, handverkarar og kursverksemd) og skulen er berre aktuelt om KDA får vere eit tilbod på Sotra vidaregåande skule.
- Elevane våre har deltatt i arkitektprosjekt med lokalt næringsliv mtp utvikling av Sotra kystby. Vi har hatt besøk/foredrag av arkitekt og fått innblikk i tankegangen til ei av dei store utbyggingsbedriftene på Sotra (Liegruppen), vi var på synfaring på tomt og elevane la fram sine arbeid for desse i etterkant. Utbyggjar og arkitekt var imponert over elevarbeida og ville ta det med vidare i eige arbeid. Vi har ein unik

- kopling mot kystidentiteten vår, og næringslivet har vilje og ynskje om nært samarbeid med eit estetisk programområde på Sotra. Denne koblinga vil forsvinne om fagmiljøet vert flytta til Bergen sentrum.
- Vi har hatt fleire utsmykkingsoppdrag for lokalt næringsliv. Dette får vi til pga nærhet til arbeidslivet. Elevane våre er årleg med å lage utstilling av elevarbeid under «Storm og stille»-arrangementet på Glesvær kafé i Sund, meir kjent frå Periferifestivalen. Dette er eit lokalt arrangement som er naturleg for Sotra vgs å delta på, men som vil falle bort ved sentralisering.
 - Vi har også inngått avtale om å sy kostyme til ein musikal som skal setjast opp lokalt her ute. Slike samarbeidsprosjekt knytt til lokalt kulturliv på Sotra, vil falle bort ved sentralisering.
 - Alle desse prosjekta ser vi som viktige mtp bruken av kompetansen vår i samarbeid med det lokale næringslivet her ute, som er i stor utvikling. Dette er lettare å få til med å vere lokalisert her ute der det skjer, og elevane ser at det handlar om deira framtid.
 - På Sotra vgs har vi intervjuet tidlegare elevar om kva nytte dei har hatt av å gå på formgjeving i vidare utdanning og arbeid. Ingen av desse har utdanna seg innan kunstfeltet, men viser til stor nytte av det dei har lært på formgjeving (allmenndannande og allmenngyldig):
 - **Andreas:** Jeg lærte alt jeg kan om fargebruk, komposisjon, kunsthistorie og mye mer her. Her la jeg grunnlaget for min profesjonelle kreative karriere. Kunnskapen jeg tilegnet meg på videregående har jeg hatt bruk for hver dag.
 - **Maria:** I markedsføring gjelder det å være kreativ, «tenke utenfor boksen» og ha en forståelse for det estetiske, bruk av form og farge i reklame som appellerer til forbrukerne, og i fysikk og matte på HiB har jeg hatt nytte av kunnskaper om rom, ulike former og konstruksjoner som vi jobbet med i design og arkitektur.
 - **Esther:** Kunnskapen fra formgiving har vært helt avgjørende for hvordan jeg har kunnet tilnærme meg faget landskapsarkitektur. Spesielt den gode øvelsen i frihåndstegning har gjort meg i stand til å uttrykke idéene mine og har betydd mye for resultatene i studiet.
 - **Helene:** Som formgivingselev har jeg blitt mer bevisst på samfunnet jeg lever i, hvordan tenke kritisk til produkter og industrier og hvordan være nyskapende og kritisk til eget arbeid som freelancefotograf.
 - **Cecilie:** Konseptutvikling, skriftlig arbeid, prosessen fra idé til ferdig produkt er veldig relevant kunnskap fra formgiving inn i utdanningen min videre. Jeg sitter med følelsen av å ha valgt riktig studieretning fra starten av, og det er en god følelse.
 - **Linn Cecilie:** Som arealplanlegger/urbanist er det avgjørende å tenke kreativt for å løse ulike problemstillinger, og dette lærte jeg på formgiving. I jobbsammenheng har jeg bl.a brukt dette i et prosjekt med Ungdommens kommunestyre i Sund, der temaet var medvirkning.

- Kva som er eit stort og solid fagmiljø innan eit programområde må for KDA sin del samanliknast med idrett og musikk/dans/drama. Ein kan ikkje krevje større fagmiljø av KDA enn ein gjer med desse to andre programområda.
- Flytting til Årstad vil ikkje opplevast som positivt. Det er ein rein yrkesfagleg skule og det er svært lenge sidan dei hadde formgjeving som programområde. Det miljøet er der ikkje lengre. Dei har heller ikkje studiespesialisering, så dette med å kunne velje programfag på tvers av programområde vil ikkje vere mulig her. Når vi samtalar med elevane våre om at KDA er foreslått flytta til Årstad, så er det heilt uaktuelt for dei fleste å søkje seg dit. Dei vil rett og slett ikkje reise så langt og dei vil vere på Sotra.
- Om fagmiljøet flyttar, er det langt frå sikkert at elevane flyttar med. Dei vil i stor grad velje andre programområde på nærskulen.
- Sotra vidaregåande skule har som mål å bli ein skule som er eit knutepunkt med stort mangfald og kopling mellom ulike programområde, næringsliv og etter- og vidareutdanning. Difor er det viktig å styrke, ikkje svekke det store tverrfaglege miljøet på Sotra vgs.

Regionane vest for Sotrabrua har stort nok, og aukande, elevgrunnlag til å oppretthalde eit breitt tilbod som også inkluderer KDA.

Vennleg helsing

For Sotra vidaregåande skule, formgjevings-/KDA-seksjonen
v/avdelingsleiar Randi Raknes, Ingvill Rabben Dypevik, Jannecke Heien og Inger Nelly Skoge

Innspill til ny tilbudsstruktur og plassering av programområdet Kunst, design og arkitektur (KDA) i Hordaland fylke/StorBergen.

Formgivingsfagene i videregående skole vært gjennom ulike læreplanreformer, og har hatt ulik søkertall gjennom tiårene. Som lærer i disse fagene har vi opplevd svingninger i klassesall og omfang av tilbud, noe som har ført til nedlegging pga. lavt søkertall dessverre.

Først nå står vi foran dens tore saken, for oss, angående omplassering av tilbudet. Vi skal gi innspill til tilbudsstrukturen i Hordaland fylke er vi igjen på offensiven og ønsker å meddele vårt ståsted og våre perspektiv på hvor en bør legge det nye programområdet KDA.

For Sotra vgs. er det riktig å gjøre oppmerksom på at her i vest er det i gang store utbyggingsplaner hva Sotra Kystby gjelder, og forventet befolkningsøkning i størrelse 22000 innbyggere. Blant denne gruppen er der mange ungdommer som vil søke seg til nærskole, en skole vi ved Sotra forventer har et bredt utvalg programområde, vi favner om hele Øygarden, Fjell og Sund i tillegg til elever som også bør kunne kommer fra Ytre Laksevåg, Olsvik og Askøy også. Sotra vgs har lenge rekruttert mange elever frå Askøy til programområder de ikke selv kan tilby. Det vil si at Sotra vgs, Bildøy har et stort nedslagsfelt, og her hos oss *vokser kystbyen fram de nærmeste årene* I stedet for en stor sentrumsskole er det realistisk å tenke videregående skoler i nord, sør i fylket, i tillegg til Voss i øst og vidaregåande skule i vest med KDA innen programområde studiespesialisering. Vi ønsker å endre antall elever som drar over Sotrabroen. Faktatall har vist oss at bare til Olsvik, Laksevåg og Amalie Skram vgs, reiste skolevinteren 2014-15 243 elever over broen.

Vi har fritt skolevalg så langt, men vi her vest ønsker å sluse denne gruppen inn til en sterk, bærekraftig skole her på Bildøy. En skole som kan tilby gode valgmuligheter på Studiespesialisering.

Med Kunnskapsløftet var et av «spydspissene» nettopp at elever kunne ta de obligatoriske programfagene, men kunne velge programfag til valg fra andre områder. Dette praktisere vi ved SOV allerede, og andre skole med KDA-fag har så langt samme erfaring der mange elever som fordyper seg i for eksempel i realfag, samfunnsfag og lignende, *velger programfag til valg* fra våre områder. Slik får et kraftige miljø der Kunnskapsløftet kommer til sin rett: Elever skal kunne fordype seg innen realfag, språk/økonomi/samfunnsfag eller Kunst/Design/Arkitektur i programområdet, men for *programfag til valg* i Kunnskapsløftet *kunne velge* fag fra de andre programområdene. Nettopp slik kan Kunnskapsløftet komme til sin fulle rett, der breddetilbud kan tilbys elevene. Slik vil elver mulighet til spesialsnekre et utdanningsløp de kan bygge videre på mot de høyskoler og universitet de ønsker å utdanne seg ved videre. Det er en slik skole vi ønsker her på Sotra. I den nye kystbyen ser vi for oss er rikt og kraftig miljø, ikke bare innad på skole med våre studietilbud, men også i nær dialog med- og nært samarbeid med det lokale næringslivet. Viser til innspill fra Faglærer Inger Nelly Skoge, Sotra vgs. For elevene i Sotra-regionen, er det viktig å ha et bredt fagtilbud *vest for Sotrabroen*, på «hjemmebane».

Fellesfagene kroppsøving, norsk, engelsk, naturfag, samfunnsfag og historie er forresten de samme *for alle elver på studiespesialiserende løp før* elevene vel fordjupingsområde. Da forstår en at KDA utgjør et vel så sterkt fagmiljø opp mot Studiespesialiserende programområde enn mot yrkesfaglege programområde. Det er altså *kun* fordjupingsfaga innen studiespesialisering som utgjør en forskjell i kompetansen elevene har med seg når de forlater den videregående skolen mot høyskoler og universitet; med sin kompetanse for høyere utdanning.

Vi er til for våre elever. Våre tilbud er hva de og foresatte er opptatt av. Her trengs «medvitne» politikere og et HFK Helse og oppvekstutvalg sin forståelse og støtte.

En stor og bærekraftig skole, en Sotra vidaregående skule i et ekspanderende nærmiljø her i vest, er hva vi har tru på. Vi vil, og vi ser som heilt nødvendig, og naturlig, å utvikle skolen vår videre inn i (nær) framtid. Tiden krever det, elever og foreldre forventer det. Nærmiljøet med elever , foresatte og næringsliv fortjener nettopp det, og vil ha og utvikle en slik skole.

Vi har troen, motet og kompetansen alt i dag, og dette er vi villig til å hente ut mer av fra oss selv.

Velkommen til samtale med ledergruppen ved Sotra vidaregående skule, vi er klar for å videreføre tradisjonen i vest der også kunst, design og arkitektur er viktige faktorer både i skole og i utvikling av vårt område.

MVH

Randi Raknes

Avdelingsleder ST-FO og faglærer KDA-fag

Stord 01.10.15

Odd Bjarne Berdal

Gjeld oppretting av KDA

Som medlemmer i FAU formgjeving ynskjer me å fremja vårt synspunkt i høve oppretting av det nye utdanningsprogrammet *Kunst, Design og Arkitektur*. Me har eit sterkt ynskje om at KDA også vert eit reelt tilbod til elevar i Sunnhordlandsregionen. Mange foreldre i dag kvir seg for å senda 16 åringane sine på hybel. Som regionsseier og ut frå m.a. geografi meiner me at KDA bør leggast til Stord vidaregåande skule. Skulen ligg innan rekkevidde for elevar både frå Kvinnherad, Tysnes og Bømlo.

Skulen har i dag både fagkompetanse, spesialrom og utstyr.

Stord vidaregåande skule er ein skule med stort mangfald. FAU formgjeving ynskjer at KDA blir lagt til skular som har studiespesialisering og eit sterkt fagmiljø . Dei ulike linjene kan dra nytte av kvarandre og gje elevane større valmogelegheiter.

KDA er ikkje berre eit tilbod for dei som ynskjer å gå vidare innan kunst. Me ser på KDA som eit almenndannande løp, som tar i vare heile mennesket.

Stord vgs har i dag m.a. *Media og kommunikasjon* og programfaget *Teknologi og forskingslære*. Tenker at her er det gode mogelegheiter for samarbeid . Elevar som vel KDA kan også dra nytte av at skulen har ulike realfag. Omvendt tenker me at elevar på studiespesialiserande kan ha nytte og glede av praktisk estetiske fag (programfag til val) .

Høgskulen Stord/ Haugesund har eit godt fagmiljø innan *Kunst og Handverk*. Me synest det er synd dersom Sunnhordlandsregionen skal vera utan tilbod til unge på vidaregåande nivå innan KDA.

Mvh

Kirsti Heggland og Kirsten Kyte Framnes

Kopi vert sendt til:

Sigrid Låstad, Omstillingsombod

Kjersti Kvaløy , HFK

Eva Kolstø, Avdelingsleiar Stord vgs.

Ellen Strandenes, Avdelingsleiar MU Stord vgs

Notat

Til: Opplæringsavdelinga
Frå: Astrid Haugland
Dato: 30.september 2015
Emne: Utdanningstilbod på Stord vgs – rullering av skulebruksplanen

Stord vgs er den største vgs i Sunnhordland. Inneverande år har vi 808 elevar, samt elevar i Vaksenopplæringa og kursdeltakarar på Opplæringscenteret. Skulen ligg med ca. 30. min. reiseavstand til sentral busetnad i Sveio, Fitjar, Bømlo og Kvinnherad. Reiseavstand til Tysnes er ca. 1 time. Den nye E39 vil gå like forbi skulen, noko som ytterlegare vil korte inn reiseavstanden.

Skulen har diskutert skuletilbodet sitt med tanke på rullering av skulebruksplanen. Vi har i dag 5 yrkesfaglege utdanningsprogram og 3 studieførebuande. Skulen er også knutepunktskule i Sunnhordland for særskilt tilrettelagt opplæring, og har ei stor avdeling med spesialundervisning.

Vi rekrutterer godt til alle dei yrkesfaglege utdanningsprogramma, spesielt til elektro. Det har vore litt svak innsøking til VG2 byggfag, men vi har tru på at dette no vil snu; bransjen er i endring, og byggfags-lærarane våre har eit utviklingsarbeid knytt til rekruttering og auka samarbeid med bedrifter. Vi har generelt på yrkesfaga godt kvalifiserte og erfarne lærarar, og gode, om enn slitte, verkstadlokale med tenleg utstyr. På dei studieførebuande utdanningsprogramma har Idrett lenge hatt god innsøking, og frå skuleåret 2014/15 blei det oppretta to parallellar på utdanningsprogrammet. Søkartala frå i år viser at det er grunnlag for å oppretthalde parallellane. Musikk har slitt med rekrutteringa, men har fått snudd trenden til full VG1-klasse i år.

4 utdanningsprogram har vore spesielt diskutert:

- På **studiespesialiserande** er vi bekymra for at vi dei to siste åra berre har hatt nok søkjarar til 3 parallellar. I vår hadde vi 5 avgangsklassar på studiespesialiserande, og nedgangen i elevtalet gjer at vi ikkje lenger kan oppretthalde det breie programfagstilbodet vi tidlegare hadde. Når heller ikkje naboskulane våre har fleire parallellar, betyr det at ungdommar i Sunnhordland får eit smalare programfagstilbod enn det dei elles kunne fått om utdanningsprogrammet var samla på færre skular med fleire parallellar.
- Vi ventar på ei avklaring om vi får behalde **MK** når utdanningsprogrammet no blir studieførebuande frå neste skuleår. Vi rekrutterer i dag frå alle omlandskommunane våre, og har nok søkjarar til to yrkesfagklassar på kvart

trinn. Dei fleste elevane våre går etter VG2 over på påbygg, og klarer seg godt der. Vi har kvalifiserte og erfarne lærarar og godt utstyr til programfaga, og vi meiner såleis at vi har eit godt utgangspunkt for å vidareføre utdanninga på skulen.

- **Service og samferdsel.** Vi har VG2 IKT-driftsfag som rekrutterer frå mange utdanningsprogram både frå vår skule og fleire andre skular i Sunnhordland. Det er ei linje vi svært gjerne vil behalde. Tidlegare hadde skulen også VG1-tilbod på utdanningsprogrammet, og dette er noko vi godt kan tenkje oss å få tilbake for å få breidde i utdanningsprogrammet. Dei yrkesfaglege utdanningsprogramma vi har, har god søknad frå gutar, men vi manglar eit program mange jenter finn attraktivt. Vi ser av tal frå Inntakskontoret at mange jenter frå Stord vel å reise til naboskulane våre for å ta vidaregåande utdanning. Eit anna moment er at vi høyrer frå skuler som har VG1-elevar på SS, at mange elevar som går der er usikre på yrkesvalet og slit med motivasjon. I tillegg har dei ofte ulike helseproblem. Vi har god kompetanse på særskilt tilrettelagt opplæring, i år to grunnkompetanseklassar som er knytt opp mot TIP og byggfag, og ser at vi eventuelt kunne tilby grunnkompetanse i eiga gruppe på dette utdanningsprogrammet.
- **Kunst, design og arkitektur.** Forløpar for utdanningsprogrammet, Studieførebuande med formgjevingsfag, var eit tilbod skulen hadde fram skuleåret 2013/ 14. Vi ser i læreplanane eit fellesskap mellom dei estetiske utdanningsprogramma KDA, Musikk og MK. Programma utfyller kvarandre, og det er mogeleg å ha sambruk på delar av utstyr og rom. Vi har lærarar med svært god kompetanse i formgjevingsfag, og lokalt kunst -og designmiljø. Det ville vere berikande for det faglege miljøet å ha alle dei tre programma på skulen. Både fagleg og lokasjonsmessig ser vi skulen som ein god kandidat til å få dette utdanningsprogrammet.

Opplæringsavdelinga
Hordaland Fylkeskommune
5020 Bergen

HØYRINGSUTTALE FRÅ MK-AVDELINGA VED GARNES VGS

Innleiing

Fylkesrådmannen har tilrådd at det nye studiespesialiserande MK-tilbodet berre skal opprettast ved Nordahl Grieg vgs og Amalie Skram vgs, og at dei andre MK-avdelingane i Bergen skal leggjast ned. Med utgangspunkt i dei omfattande infrastrukturelle investeringane som er gjort på Nordahl Grieg, er det forståeleg at ein ønskjer å oppretthalde tilbodet der. Mindre forståeleg er det at ein vil etablere MK på Amalie Skram. Fylkesadministrasjonen argumenterer for at nærleiken til den planlagte medieklynga i Lars Hilles gate (*Media City Bergen*), samt den sentrale plasseringa ved eit trafikkknutepunkt, gjer at skulen peikar seg ut som den mest velegna staden for å vidareføre eit framtidig MK-tilbod i Bergen. Til dette er det mykje å innvende.

Media City Bergen

For det fyrste er det viktig å understreke at læreplanarbeidet for det nye programområdet enno ikkje er avslutta. Korleis den faglege profilen vil bli sjåande ut, er det altfor tidleg å seie noko om. Somme synest å gå utifrå at MK, når det skiftar status til eit studiespesialiserande programområde, vil få eit tyngre teoretisk fokus. Dette er sjølv sagt korrekt om ein ser på vektinga av fellesfaga, som kjem til å leggje beslag på ein større del av timeplanen enn dei gjer innanfor rammene av det eksisterande yrkesfaglege programområdet. Men innhaldet i dei nye *programfaga* på MK treng slett ikkje bli meir teoretiske. Tvert imot er det mykje som taler for at den praktisk-estetiske dimensjonen bør vektleggjast enno meir når fellesfaga aukar i omfang. Mellom anna syner PISA-undersøkingane at fokus på praktisk-estetiske fag synest å ha positiv innverknad på elevane sine prestasjonar i tradisjonelle teorifag. Vidare veit me av erfaring at den praktiske dimensjonen av MK-faget har vore ein heilt avgjerande grunn til at elevar med høg fråfallsrisiko har greidd å gjennomføre det vidaregåande opplæringsløpet. I ljøs av dette kan ein spørje seg i kor stor grad det er aktuelt eller ønskjeleg å kople MK-tilbodet opp mot det akademiske miljøet som etter kvart flyttar inn i *Media City Bergen*. Dersom det likevel skulle vise seg at dei nyskrivne læreplanane inviterer til ei slik kopling, vil ikkje reisetida til Arna (8 minutt med toget) vere til hinder for eit samarbeid. Det same gjeld sjølv sagt eit eventuelt samarbeid med næringslivsaktørane i den same medieklynga.

GARNES VIDAREGÅANDE SKULE

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Trafikknutepunkt

Det andre argumentet til fylkesadministrasjonen, Amalie Skram si plassering ved eit trafikknutepunkt, er det vanskeleg å tilbakevise. Spørsmålet er imidlertid kor mykje dette kriteriet bør vektleggjast. MK-avdelinga vår rekrutterer i dag elevar frå Indre og Ytre Arna, Samnanger, Dale, Vaksdal, Åsane, Osterøy – og Bergen sentrum. Poenget er at lokaliseringa av programtilbodet aldri har vore til hinder for eit breitt geografisk nedslagsfelt. Den korte togreisa inn til byen er allereie nemnt. I 2018 står det nye dobbelsporet gjennom Ulriken klart. Togavgangane vil då gå med 8 minuttars intervall – og Arna konsoliderer stillinga si som den suverent mest sentrumsnære bydelen i Bergen.

Dersom det nye, studiespesialiserande MK-tilbodet blir vidareført i Arna og på Nordahl Grieg, vil den geografiske spreinga få eit meir balansert preg enn om ein byter ut Arna med Amalie Skram. Arna vil då få hovudtyngda av nedslagsfeltet sitt i nord og aust, Nordahl Grieg i sør og vest (jf. kartfiguren under, der dei to skulane er merkte av med raudt).

MK i Arna

På bakgrunn av resonnementet ovanfor meiner me at fylket sitt framlegg om å opprette det nye MK-tilbodet på Amalie Skram ikkje har overtydande fagleg tyngd. Nærleiken til *Media City Bergen* og lokaliseringa ved eit trafikknutepunkt utkonkurrerer ikkje Arna som lokaliseringalternativ i nemneverdig grad, og er heller ikkje vektige nok argument til å skugge over dei problematiske aspekta ved ei slik løysing: Amalie Skram har per i dag korkje

GARNES VIDAREGÅANDE SKULE

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

kompetansen, fagmiljøet, spesialroma, utstyret, eller den ledige kapasiteten til å huse programområdet. Alle desse variablane er imidlertid svært godt ivaretekne på MK-avdelinga ved Garnes vgs. Me *har* kompetanse (opparbeidd gjennom mange års drift og utvikling av det yrkesfaglege programområdet), fagmiljø (sett saman av høgt kvalifiserte lærarar med komplementære dugleikar, og ein etablert kultur for fagleg utveksling og samarbeid), spesialrom (lydstudio, fotostudio, fjernsynsstudio, plottarrom m.m.), utstyr (film-, fjernsyns- og fotoutstyr, lydopptakarutstyr, plottar, skjæreutstyr, relevant programvare m.m.) og kapasitet (avdelinga er dimensjonert for 90 elevar (tilsvarande 3 klasser med 30 elevar)). Garnes vgs er med andre ord svært godt rusta til å starte opp det nye MK-tilbodet.

Speldesign

Garnes vgs var den fyrste skulen i landet som byrja å satse på speldesign, og me er i dag den einaste vidaregåande skulen som lærer elevane å *konseptualisere* og *produsere* eigne dataspel. Me ønskjer å byggje vidare på erfaringane me har opparbeidd oss innanfor dette fagområdet, slik at elevane i regionen vår får eit moderne og relevant MK-tilbod, der dei ervervar seg unik kompetanse innan det som har blitt den største kommersielle – og kulturelt viktigaste – mediebransjen i verda. Ei eventuell nedleggjing av MK-avdelinga på Garnes vil leggje denne satsinga brakk, noko som vil vere til stor skade både for det store talet elevar som etterspør dette, og kvaliteten på opplæringstilbodet i fylket generelt.

Vidare skuledrift i Arna

I tillegg til dette bør ein ta inn over seg at ein, dersom ein legg ned MK-avdelinga ved Garnes vgs, også sparkar føtene under vilkåra for vidare skuledrift i Arna. Etter fleire år med systematisk nedbyggjing av det vidaregåande opplæringstilbodet i bydelen, er det på tide at fylkeskommunen, i samsvar med kriteria i skulebruksplanen, programmerer for ein robust og berekraftig skule i åra som kjem. Dersom fylkesrådmannen får politisk tilslutning til framleggjet om å leggje ned MK ved Garnes vgs, vil dette føre til ei alvorleg svekking av den attverande skulestrukturen, noko som i neste instans kan føre til at grunnlaget for skuledrift i Arna fell bort. Ei bevaring av MK er *følgjeleg* ein *føresetnad* for *opprettholdinga* av ein framtidig vidaregåande skule i bydelen. Fylkesadministrasjonen må ta inn over seg at det er eit politisk vedtak om skuledrift i Arna. Justeringane av tilbodsstrukturen bør underbygge dette vedtaket snarare enn å underminere det.

8-13

Omsynet til den vidare skuledrifta i Arna blir ikkje mindre viktig med tanke på den prosjekterte 8-13-skulen på Seimsmyrane. Dersom ein slik skule, i samsvar med kriteria i skulebruksplanen, skal ha eit robust og berekraftig fagtilbod, vil det vera svært uheldig å leggje ned programområde i påvente av at den nye skulen skal bli ferdigstilt, for så å opprette desse programområda på nytt når skuledrifta tek til – med dei destabiliserande konsekvensane det vil få for tilbodsstrukturen elles i Bergen. Når det kjem ny skule i Arna, er

GARNES VIDAREGÅANDE SKULE

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

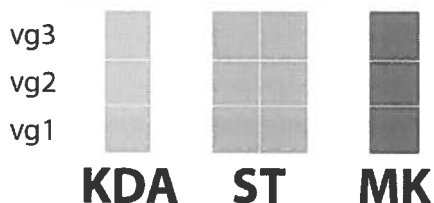
det sær s viktig at MK blir oppretthalde, slik at ein ivaretek kontinuitet og kompetanse innan fagområdet, og fagmiljøet får halde fram med å utvikle seg til den nye skulen står ferdig.

Byggjing av ein ny skule opnar også for eit eineståande høve til å etablere infrastrukturelle løysingar som er optimaliserte for å drive ei moderne MK-avdeling. I denne prosessen vil MK-miljøet ved Garnes vgs kunne bidra med ei rekke konstruktive innspel.

Oppretting av KDA

Me meiner at Arna bør få opprette KDA når det nye programtilbodet startar opp i 2016. Garnes vgs var lenge rekna for å vera ein av dei fremste estetiske skulane i landet. Arna er dessutan ein bydel som er kjent for å huse fleire profilerte verksemder som ivaretek norsk tradisjon innan design og tekstilproduksjon (t.d. Janus og Oleana). Mykje av denne historikken heng att i veggane våre, og fleire av dagens MK-lærarar jobba opprinneleg som formgjevingslærarar. Me har følgjeleg både tradisjonar, kultur og kompetanse til å tilby KDA på eit høgt fagleg nivå, og samstundes finne interessante koplingar opp mot MK-faget. Potensialet vil dessutan vera stort for å opprette valfrie programfag som kan appellere til elevar på tvers av dei to programområda. Slik får elevane større breidde i vala sine, og slik kan dei i større grad bli kanaliserte inn mot fag dei meistrar og interesserer seg for. Dersom fylket legg både MK og KDA til Garnes, vil Arna igjen bli hovudsetet for praktisk-estetiske fag i Hordaland. *(Her bør det leggjast til at det er vedtatt ei administrativ samanslåing mellom Garnes vgs og Arna vgs fom. hausten 2016. BA-avdelinga ved Arna vgs har i fleire år har hatt eit tett samarbeidd med Bergen Arkitekthøgskole og Kunst- og designhøgskolen i Bergen. Det burde med andre ord liggje til rette for spennande tverrfaglege koplingar ikkje berre mellom MK og KDA – men også mellom KDA og BA.)*

I fylkesadministrasjonen si innstilling er det nemnt at det er ønskjeleg at "nye programområde innan MK og KDA må samlast på så få skular som råd". Ved å leggje både MK og KDA til Garnes vgs, vil fylkesadministrasjonen sitt ønskje bli etterkome. Samstundes vil talet på studiespesialiserande klassar bli utvida til fire parallellar (2 ST+MK+KDA), noko som tilfredstiller kriteria som er nedfelte i skulebruksplanen. Med både ST, MK og KDA i fagtilbodet vil den studiespesialiserande tilbodsstrukturen bli sjåande slik ut:

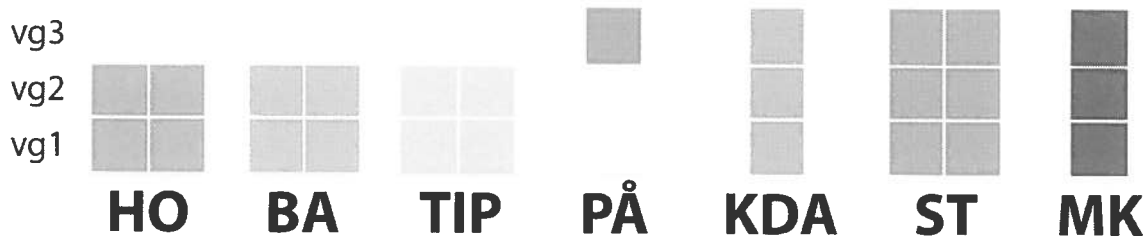
Herunder bør det nemnast at det denne hausten har vore rekordhøg søknad til vg 1, både på ST og MK, trass i at konkurransen frå dei private og fylkeskommunale sentrumsskulane aldri har vore hardare. Dersom det etter årets fylkestingsval blir fleirtal for å oppheve ordninga med fritt skuleval, vil det ikkje vere noko problem å fylle tre ST-klasser i Arna bydel. I så måte vil ein framtidig vidaregåande skule i Arna ha grunnlag for *meir* enn fire parallelle ST-klasser. Det er også viktig å understreke at Garnes vgs har kapasitet til å huse både MK og KDA i

GARNES VIDAREGÅANDE SKULE

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

eksisterande bygg. Sjølv om det på sikt er ønskjeleg å få samlokalisert opplæringstilbodet i Arna på *ein* ny skule (t.d. på Seimsmyrane), er ikkje dette ein *føresetnad* for å opprette og drive dei to nye utdanningsprogramma. Per i dag har bydelen har plass til både ST, MK og KDA (på Garnes vgs) – i tillegg til fire parallelle yrkesfag (på Arna vgs). Dette betyr at alt ligg til rette for at opplæringstilbodet i Arna frå hausten 2016 kan bli sjåande slik ut:

I tillegg til desse utdanningsprogramma hadde det også vore ønskjeleg å opprette eit tilbod for HT-elevar, samt eit TAF-løp for HO. Men sjølv når ein ser bort ifrå dette, vil den nye, samanslåtte skulen i Arna alt frå hausten 2016 tilfredsstille kriteria som er nedfelte i skulebruksplanen mot. elevtalsnorm (300-1200 elevar), fire parallelle ST-klassar, fire parallelle YF vg1-klassar, samling av nye programområde (MK og KDA), og blanding av tradisjonelle gute- og jentefag.

Konklusjon

Hordaland fylkeskommune må programmere for ein berekraftig vidaregåande skule i Arna. Det gjer ein ikkje ved å leggje ned eksisterande programtilbod. Tvert imot bør fylkesadministrasjonen nytte det eineståande høvet ein no har til å gå inn for ei offensiv skulesatsing i bydelen. Dette kan ein få til ved å leggje det studiespesialiserande MK- tilbodet til Arna, i staden for Amalie Skram. Dersom ein i tillegg til MK også opprettar KDA, vil bydelen få eit variert og berekraftig opplæringstilbod i åra som kjem.

Mvh
Aud Åsne Kvamme
Rektor

Personalet på MK, Garnes vgs
v/Avdelingsleiar Erlend Kaasa

**Opplæringsavdelinga
Hordaland Fylkeskommune
5020 Bergen**

Garnes, 22.04.2015

HØRINGSUTTALELSE FRA ELEVRÅDET VED GARNES VGS

På vegne av elevene som går Medier og kommunikasjon på Garnes VGS vil vi nå fortelle hvorfor dere IKKE bør legge ned Garnes VGS sin medialinje.

Vi vet vi er en liten skole, men det er heller en fordel enn en ulempe, fordi elevene får skape et nettverk seg imellom, i tillegg til at lærerne får mer tid til å hjelpe hver enkelt elev og bli kjent med dem. Dette er en mulighet man ikke har på de større skolene som Nordahl Grieg og Amalie Skram.

Ikke bare har Garnes vgs fantastisk flotte lærere og trivelige klasse miljø, skolen er også et godt lokalt tilbud for alle som bor i Arna, Osterøy, Åsane, Samnanger og Vaksdal. Det er ikke gunstig med lang reiserute for å komme seg på skolen. Dersom elever får en reisetid på nærmere to timer hver vei hver eneste dag for å komme seg til skolen, er det også større sannsynlighet for at noen velger å droppe ut. Alternativet er å flytte på hybel, men tilgangen til hybler i Bergen sentrum som blir dekket av Lånekassens borteboerstipend, er dessverre dårlig.

I tillegg til å være en liten, men også produktiv skole, så er Garnes vgs den eneste videregående skolen i landet som utvikler egne spill. Dette har fått VELDIG god respons blant elevene, ettersom de aller fleste faktisk er svært interesserte i spill, og faktisk har LYST til å lære om dette. Ikke bare gir det ekstra motivasjon for læring her og nå, det er kunnskap som er utrolig grei å ha med seg senere i livet, dersom en for eksempel ønsker å arbeide innenfor spillindustrien, som i dag har vokst til å bli den største av alle mediebransjer. Dataspillsatsningen gir dessuten en fantastisk mulighet til å kombinere forskjellige medier i ett uttrykk, for eksempel digital tegning, effektlyd, egenkomponert musikk, animasjoner, grafisk design, og dramaturgi. Vg2 har opprettet et eget spillbyrå som jobber intenst for å kunne lansere *Lucid* i løpet av våren 2015. Vi har selv utarbeidet alle de audiovisuelle elementene i spillet. I tillegg til dette så har vi noen som utfører kodingen, og setter sammen alle de elevproduserte bidragene til ett ferdig produkt.

Garnes vgs en skole som betyr utrolig mye for elevene som går der. For noen er det grunnen til at de i det hele tatt får en utdanning, mye grunnet det fantastiske miljøet og samholdet som skolen gir. Som tidligere nevnt er skolen så liten at man har bedre mulighet for å bli kjent med flere elever og lærere, og får mer lyst til å lære. Og med tanke på beliggenheten og størrelse, så er det også en type elever som faktisk viser interesse, det er mulig å kunne snakke med alle her uten at noen ser stygt på deg, og det er noe du sjeldent finner på andre skoler. En i klassen vår har til og med fortalt at han gikk et halvt år på elektro-linjen i Åsane, og det hadde ikke en gang gått en uke før noen hadde blitt slått ned fordi han bare satt litt i veien for noen i gangen med PC-en sin, noe han selv sier han aldri kunne forestille seg at kan skje på Garnes vgs, mye på grunnlag av samholdet som skapes. I tillegg til dette så har en god del av elevene oppnådd en økning i karakterene sine fra ungdomsskolen, eller fra tidligere forsøk på andre videregående skoler. Noen har faktisk gått fra 2-ere og 3-ere i flere fag, til

flere 5-ere og 6-ere på både prøver og i fagene generelt. Og det er takket være eget hardt arbeid og utrolig dyktige lærere på skolen. Flere av elevene sier også at Garnes sin MK-linje har reddet framtiden deres, og har rettet dem mot å faktisk få muligheten til å kunne jobbe med noe de faktisk interesserer seg for. Lærerne våre er ikke bare dyktige, men de har også egne konkrete meninger og holdninger, noe som gjør at de ikke er redd for å prøve noe nytt, og det er nettopp noe sånt som former elever med bedre kunnskap og erfaringer.

Skolen har også fått oppdrag som gir elevene praktiske oppgaver man gjerne møter i arbeidslivet, blant annet har vi en gruppe som lager reklamevideoer og monteringsvideoer for LOBAS på Osterøy, i tillegg til at skolen flere år på rad har fått i oppdrag av Det Kongelige Slott å dekke *Dignity Day*, som kronprins Haakon står ansvarlig for.

Dersom MK-linjen på Garnes vgs legges ned, vil det ikke bare være et tap for lokalmiljøet og Hordaland fylke, men det kan også for hele landet, ettersom skolen er en av de mest innovative og kreative skolene i Norge.

Mot denne bakgrunnen håper vi at fylket vil bevare MK-tilbudet ved Garnes vgs!

Mvh

Jonas Thorell Angelskår Eikeland
Elevrådsrepresentant for MK
Garnes vgs

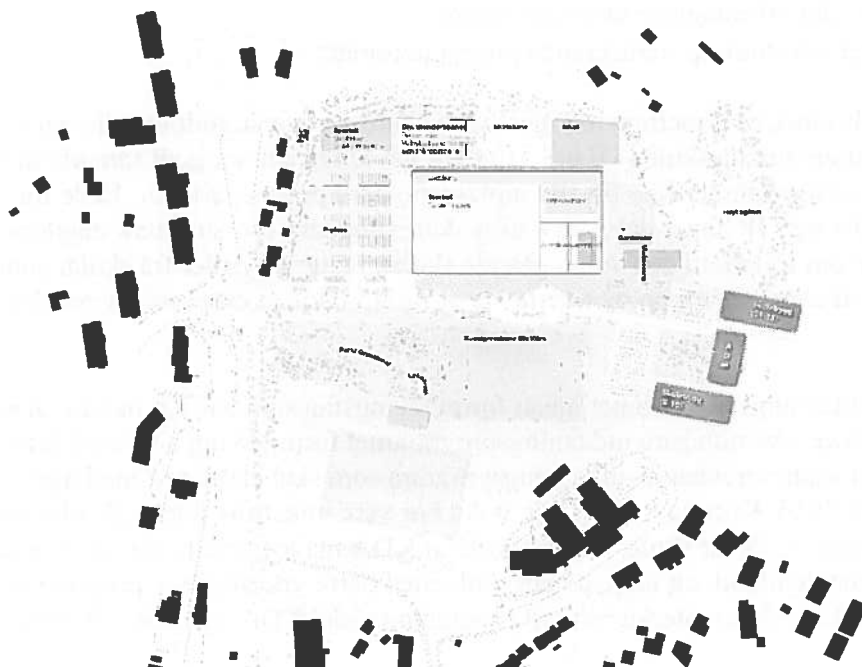
Opplæringsavdelinga
v/direktør for opplæring Svein Heggheim
Hordaland fylkeskommune
5020 BERGEN

HØYRINGSUTTALE

I «Skolebruksplan Hordaland fylkeskommune 2012 – 2025» (SBP) står det på side 131: Ein optimal plan i høve kriterielista i kap. 6: ***DET SKAL VERE EIN SKULE I ARNA.*** Dette er vedteke.

I Fylkestinget den 11.03.2015 vart det samrøystes vedteke «*Fylkesrådmannen tilrår eit samarbeid med Bergen kommune om reguleringsarbeidet på Seimsmyrane slik at det vert tatt omsyn til eit framtidig vgs-tilbod i tilknytning til ungdomsskulen.*»

Dette var fantastiske nyhende for oss som driv vidaregåande skule på Garnes. No kan vi gå i gang med planlegging av eit godt og berekraftig skuletilbod for alle ungdommane i Arna-regionen. Garnes vil her be om at Opplæringsavdelinga vil vere ein pådrivar i dette samarbeidet med Bergen kommune slik at gode framdriftsplaner vert lagde innan kort tid.

Denne skissa er utarbeidd av det tverrfaglege rådet «ARNA 2020.»

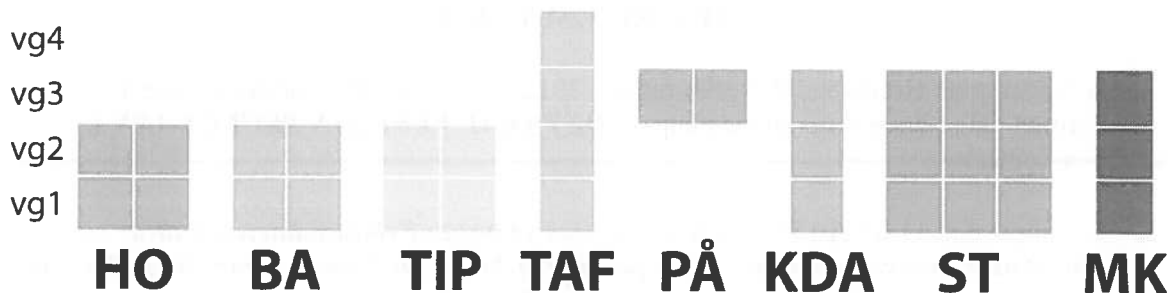
Heilt til høgre i billete har vi teikna inn tre raude klossar som er forma som ein symbolsk stor S, for den framtidige 8-13 skulen i Arna bydelssenter.

I SBP, side 117 kan vi lese:

« *Det er ønskeleg med ein større andel kombinerte skular (med robuste fagtilbod), ...»*

I Arna-regionen er det nettopp denne typen skole vi er i gang med å planlegge. Sjå modellen under:

Modellen viser at skulen vil få seks (sju med TAF) parallelle klasser på yrkesfagleg - og 5 parallelle klasser på studieførebuande programområde. Med dette omfanget vil det vere naudsynt å halde fast på tilbodet med to klasser 3. påbygging til generell studiekompetanse. Vi har teke utgangspunkt i dei allereie eksisterande programområde på dei to vidaregåande skulane i Arna-regionen. I tillegg har vi lagt til to nye tilbod som vi ønskjer å tilby ved skulen;

- **TAF** under det yrkesfaglege programområdet.
- **KDA** under det studiespesialiserande programområdet.

TAF er eit spesielt samarbeid mellom næringsliv og skule, og høver godt for alle dei tre yrkesfaglege programområda skulen vil ha. Arna vgs har lenge hatt eit godt samarbeid med Arna Helseheim, og har hatt elevane frå HO utplasserte der i praksisperiodar. Både for programområda BA og TIP høver det godt å tilby dette tilbodet til ressurssterk ungdom. Det vert snakka mykje om fråfallet i den vidaregåande skulen i dag. Røynsler frå skular som har TAF-tilbod fortel at elevane er topp motiverte, og at fråfall ikkje er eit problem ved desse linene.

KDA er det nye utdanningsprogrammet innan formgjevingsfag som har fått namnet *Kunst, Design og Arkitektur*. Det tidlegare utdanningsprogrammet formgjeving vert med dette omgjort til eit eiga studieførebuande utdanningsprogram som skal etablerast med nye læreplanar frå 1.08.2016. Kriteria i SBP seier at det bør vere minst fire parallelle klasser innan kvart programområde ved kvar skule. Dette tilseier at KDA må leggjast til ein skule med andre studieførebuande tilbod, og ikkje på ein skule med berre yrkesfaglege programområde. Garnes vidaregåande skule har sterke røter til programområdet KDA og meiner bestemt at:

Det nye KDA tilbodet bør leggjast til Garnes vidaregåande skule.

KDA, MK og ST vil vere ein unik fagkombinasjon som i tverrfaglege samarbeid vil føre til ein sterkare og meir heilskapleg kompetanse hos elevane. Det finns mange fleire gode argument for at nye KDA tilbodet bør leggjast til Garnes vidaregåande skule.

Grunngjeving:

- **Den tidlegare Garnes vgs** var i over 100 år den leiande formgjevingsskulen i heile landet. Garnes vgs har vore ein rein formgjevingsskule frå år 1888 og fram til Reform '94. Uforstålege politiske avgjerder gjorde at siste klassa studieførebuande m/formgjeving gjekk ut frå skulen i 2011.
- **I påvente av å få opprette formgjevingfag** på nytt har Garnes vgs teke vare på naudsynt spesialutstyr som trengst til dette programområdet. Vi har velegna klasse- og spesialrom. Berre elevane vantar. Ei anna viktig opplysing er at skulen framleis har stor fagleg kompetanse innan fagområdet. Rektor har hovudfag innan formgjevingfag frå den Estetiske høgskulen i Oslo. Ho har vore leiar for eit nasjonalt forsøk «estetiske allmennfag» (EstA) ved Krohnsminde vgs. som kan reknast som forløpar til det nye studieførebuande tilbodet KDA. (forsøket er omtala i St.m.30) Skulen har framleis dyktige lærarar som har hovudutdanninga si innan formgjevingfag og som, etter at formgjevinga vart lagd ned, har omskulert seg for å halde fram ved MK-avdelinga. Denne unike fagkombinasjonen vil på ein ny skule med både KDA og MK vere av stor verdi for tverrfaglege samarbeid.
- **Formgjeving har sitt utspring** frå dei tradisjonelle husflidskulane. DH har sitt utspring frå dei tidlegare yrkesskulane. Formgjeving og DH er to forskjellige fag med kvar sine læreplaner. Ein opplever ofte at personar som er ukjent med fagfelte sett likskapsteikn mellom desse fagområda. Slik er det ikkje.

Garnes vgs tuftar sin pedagogiske plattform på tverrfaglege samarbeid på tvers av fag og programområde. Samarbeidet mellom Formgjevingfag og MK-fag har lange tradisjonar ved skulen. Vi kan òg vise til gode tverrfaglege samarbeid mellom formgjevingfag og allmenne fag. Det finns mykje forskning (m.a. av professor Anne Bamford) som viser at vekselvirkinga mellom praktiske-/estetiske fag og allmenne fag styrkjer elevane fagleg i begge retningar. Vi har òg munnleg lagt spennande planar om eit tett samarbeid mellom Formgjeving og BA ved den nye skulen. BA ved Arna vgs har i fleire år hatt samarbeid med Bergen Arkitekthøgskule og med høgskulen for Kunst og handverk. Røynslene frå dette samarbeidet vil vi byggje vidare på internt i den nye skulen.

MK er godt etablert på Garnes vgs og bør bli verande her. På strukturmøtet på Amalie Skram måndag 20.04.2015 vart det sagt at når MK skulle setjast i gang etter ny læreplan under studieførebuande utdanningsprogram bør det bli plassert berre på to vidaregåande skular: Nordahl Grieg og Amalie Skram. Grunngjevinga var at begge desse skulane vil ligge nær det prosjekterte Mediehuset i Bergen. Dersom nærleiken til Bergen sentrum er eit kriterium for plassering av det nye MK- tilbodet vil vi på Garnes vgs peike på at det er tek 7-8 minuttar med «bybanen» frå Arna til Bergen, medan det tek omlag 30 - 35 minuttar frå Rådalen (Nordahl Grieg) til Bergen. I den kampen trekk Garnes vgs lett «det lengste strået». Realistisk plassering av MK i framtida vil vere på Garnes vgs og Nordahl Grieg vgs. Desse skulane er pr. i dag tilrettelagde for tilbodet. Amalie Skram står etter eit års drift trygt på eigne bein. SBP seier på side 117 «...., *men det kan forsvarast å ha reine studiespesialiserande skulardersom elevgrunlaget samla sett er stort nok*». Og det er det ved Amalie Skram.

ST Samarbeidet med eliteklubbane Arna - Bjørnar fotball og Bjørnar handball har vore ein suksess ved Garnes vidaregåande skule. Skulen tilbyr programfaget Toppidrett i tett samarbeid med idrettsklubbane. Dette samarbeidet vil vi fortsette med. Det er eit vinn – vinn tilbod til idrettsinteressert ungdom. Og det har vi mange av ved vår skule. Den framtidige vidaregåande kombinerte skulen vi har skissert i Arna-regionen vil gi eit berekraftig, robust og unikt fagtilbod til ungdom.

Vi planlegg den nye skulen ut frå dei eksisterande programområda vi har på Garnes vgs og Arna vgs. I tillegg bør skulen ha tilbod for dei aller svakaste i samfunnet vårt. «Rom for alle. – Blikk for den enkelte» er eit idealistisk og flott utsegn som vi ønskjer å realisere på den nye skulen. Eige tilbod for elevar som høyrer heime i kvardagslivs- klasser bør vi ha rom for i Arna-regionen.

Tabellen under syner oversikt over programområde, klasser og tal på elevar i den nye, bærekraftige vidaregåande skulen i Arna.

PROGRAM OMRÅDE	TRINN	TAL KLASSER	TAL ELEVAR I KLASSA	SUM
HO	Vg1	2	15	30
HO	Vg2	2	15	30
BA	Vg1	2	15	30
BA	Vg2	2	15	30
TIP	Vg1	2	15	30
TIP	Vg2	2	15	30
TAF	Vg1	1	15	15
TAF	Vg2	1	15	15
TAF	Vg3	1	15	15
TAF	Vg4	1	15	15
3PÅ	Vg3	2	30	60
ST	Vg1	3	30	90
ST	Vg2	3	30	90
ST	Vg3	3	30	90
MK	Vg1	1	30	30
MK	Vg2	1	30	30
MK	Vg3	1	30	30
KDA	Vg1	1	30	30
KDA	Vg2	1	30	30
KDA	Vg3	1	30	30
SUM:		32		690

På møtet på Amalie Skram måndag 20.04.2015 nemnde direktør for utdanning, Svein Heggheim, bydelane Knarvik, Sotra, og Askøy. Her ser det ut til at elevane vil gå, og ikkje reise ut av bydelen for å gå på skule i byen.

Ein ny vidaregåande skule i Arna bydel, med eit breitt og attraktivt tilbod kan få same funksjon i øst. Den kan tiltrekkje elevar frå heile regionen; Vaksdal, Trengereid, Dale, Osterøy, Samnanger, Haukeland, Espeland, Lone i tillegg til heile Arna-regionen. Røynsler frå tidlegare år fortel oss at fagtilboda KDA, MK og TAF vil trekkje elevar frå heile Bergenregionen. Skulen vil ha ein sentral passering og ha enkel åtkomst.

KONKLUSJON:

Den rette staden å opprette KDA er Garnes vgs. Skulen bør òg få halde fram med programområdet MK. Som rektor for Garnes vgs kan eg stå inne for å uttale at programområdet MK ved Garnes vgs er det beste tilbodet til elevane i HFK.

Dersom fylkesadministrasjonen rår til å leggje ned MK ved Garnes vgs, vil dette føre til ei alvorleg svekking av den attverande skulestrukturen, noko som i neste instans kan føre til at grunnlaget for skuledrifta i Arna fell bort. Ei bevaring av MK er følgjeleg ein *føresetnad* for å oppretthalde ein framtidig vidaregåande skule i bydelen.

Etter fleire år med systematisk nedbygging av det vidaregåande opplæringstilbodet i Arna, er tida inne for at ein, i samsvar med kriteria i skulebruksplanen, programmerer for ein robust og berekraftig skule i åra som kjem.

Garnes vgs og Arna vgs er samde om at skulane må bli verande i dei eksisterande lokala skulane er i dag fram til utredninga rundt den nye storskulen i Arna er ferdig.

Heilt til sist vil vi be om at personalet ved Garnes vgs skule får tryggleik i høve eiga tilsetjing og arbeidssituasjon ved skulen, - og dermed arbeidsro. Gang på gang har representantar frå Opplæringsavdelinga hatt med seg representant frå personalavdelinga (ein gang) og Omstillingstillitsvald frå Utd.f.(fleire gonger) utan grunngjeving for deira representasjon. **Dette skaper stor uro og uvisse hos personalet.**

Garnes, 23.04.2015.

Venleg helsing

Leiargruppa
Garnes vidaregåande skule

Aud Åsne Kvamme
rektor

Opplæringsavdelinga
Hordaland fylkeskommune

Høringsuttalelse fra verneombud i forbindelse med forslag om nedlegging av medium og kommunikasjon ved Garnes vgs:

Heilt sidan samanslåinga av Garnes vidaregåande skule og Arna Gymnas i 2006 har situasjonen ved Garnes vgs vore svært uklar og uheldig for personalet. Det har vore stadige endringar ved skulen, vi har blitt foreslått nedlagt og no er forslaget at vi mistar avdeling for medium og kommunikasjon ved skulen.

Dette har som sagt ført til ei svært uheldig arbeidssituasjon for personalet over lang tid. Det har blitt tydelig og konkret uttalt frå fleire tidlegare tilsette at dei har velt å søke seg til andre skular på grunn av denne uvissa. I tillegg er dette belastande for alle tilsette, når ein heile tida er usikker på korleis situasjonen ved skulen er i framtida.

I forhold til å ha eit godt og trygt arbeidsmiljø, slik arbeidsmiljølova krev, ber vi om at dei som no er tilsett ved skulen ikkje stadig er usikker angående Garnes vgs si framtid, og at ein får konsentrere seg om jobben og det å drive ein god skule.

Garnes, 16. april 2015.

Mvh,

Thomas Fjellestad
Verneombud Garnes vgs

Uttalelse fra Utdanningsforbundet ved Garnes vgs angående framtidige planer for skolen

På møte med Opplæringsavdelingen i Hordaland fylkeskommune torsdag 9/4 d.å. ble det for vår skole forespeilet til dels gjennomgripende endringer. For det første ser Medium og kommunikasjon ut til å være en saga blott innen maksimum et par års tid; det nye, omdannede studieretningsfaget vil tydeligvis ikke ha noen plass ved vår skole, til tross for et allerede eksisterende, solid fagmiljø. For det andre ble våre spørsmål hva sammenslåingen med Arna vgs vil få å bety for vår skole, ikke tilfredsstillende besvart, egentlig ikke besvart i det hele tatt. For det tredje vakte en åpning fra Opplæringsavdelingen til eventuelt bare å opprette én påbygg-klasse ved Garnes vår bekymring, men ingen avklaring på dette spørsmålet kom.

Hvis Medium og kommunikasjon forsvinner, vil flere undervisningsstillinger forsvinne her. I tillegg vil det også ramme antall stillinger på studiespesialiserende linje, gjennom at allmennfagundervisningen ved MK forsvinner. Hvis man i tillegg kan vente seg negative overraskelser i forbindelse med sammenslåingen med Arna vgs, og at i tillegg påbygg-tilbudet eventuelt svekkes ved vår skole, kan dette få drastiske følger for antall undervisningsstillinger på Garnes. Utdanningsforbundet ved Garnes vgs ser med stor bekymring på dette. Det vil kunne skape uro i et godt etablert fagmiljø og bringe inn et element av oppgitthet i det framtidige skolearbeidet. Til slutt kan det tilføyes at medlemmene i klubben synes at det har gått noe fort i svingene i den prosessen vi synes vi ser konturene av. Vi håper alle at vi tar feil, og at Opplæringsavdelingen ser at det er liv laget å opprettholde et bærekraftig undervisningstilbud ved Garnes vgs.

Erik Adolfsen

ATV Utdanningsforbundet, Garnes vgs

Uttale fra Laksevåg videregående skole (LAV) vedrørende Skolebruksplanen høsten 2015

1. LAV - Kombinert skole og nærskole for Laksevåg bydel

LAV ligger sentralt plassert i Laksevåg bydel, en bydel med behov for en videregående skole som kan tilby både Studieforbereidende og yrkesfaglige programområder. Bydelsskolen LAV er viktig for lokalmiljøet og for elevenes helse og trivsel gjennom kort reisevei samtidig som LAV er et sted der elever fra nærmiljøet kan møtes på tvers av hele 5 programområder, både studieforbereidende og yrkesfaglige. En kombinert skole er viktig i Laksevåg bydel som er et tradisjonelt arbeiderstrøk med svært lav andel (25 %) søkere til Studiespesialiserende. Av våre elever på Vg1 ST i inneværende skoleår er over 50 % fra nærskolene Holen, Kjøkkelvik og Sandgotna.

Elevundersøkelsen viser at LAV med sine over 700 elever, 170 lærlinger og 44 klasser er en skole med høy grad av trivsel og lav grad av mobbing – et raust og mangfoldig skolesamfunn hvor alle skal med.

LAV ligger like ved motorveien, 5 minutter fra sentrum, med gode bussforbindelser til alle bydeler og forbindelsen styrkes nå ytterligere med ny Knappentunnel fra sør/vest.

2. LAV – Utstrakt samarbeid for å sikre overgangene i skolesystemet

Samarbeid med ungdomsskolene i nærområdet

For å sikre overgangen til videregående skole har vi ved LAV opprettet et unikt realfagsamarbeid med ungdomsskolene i nærområdene der **27 ungdomskolelever i år får opplæring i matematikk på videregående skole nivå**. Samarbeidet har pågått over flere år og interessen øker og øker.

LAV har også en avtale med ungdomsskolene om at elevene derfra får opplæring ved LAV i kompetansemål fra grunnskolen og får benytte våre spesialrom og verksteder, til f.eks. forsøk i naturfag og praksisopplæring i arbeidslivsfaget.

Ungdomskolelever får og opplæring av våre rådgivere i UDV-faget for blant annet å unngå feilvalg.

Samarbeid med organisasjoner og næringsliv

Tilnærmet 100 % av TIP, EL og BA elevene ved LAV som ønsket seg lære plass fikk dette våren 2014. Våren 2015 var tallet noe lavere grunnet konjunktorene, men fortsatt fikk over 90 % lære plass. Dette er meget høye tall og årsaken er tett kontakt med næringslivet og et godt rykte på grunn av gode rammer og tydelige og dyktige lærere i programfag og fellesfag.

Ved vår elevkonferanse Felles fremtid deltar årlig mer enn 30 ulike foredragsholdere fra organisasjoner, høyere utdanning og næringsliv.

I 2015 deltar vi i et omfattende pilotprosjekt – Fremtidspiloten - med alle våre 90 Vg1 studiespesialiserende elever. Øvrige deltakere i prosjektet er Impact HUB Bergen, Raftostiftelsen og Bærekraftig liv på Landås.

Samarbeid med Universitet og Høgskole

LAV er Praksisskole for UIB/PPU og Partnerskole for UIB/MATNAT, deltar i Lektor2 ordningen med universitet og næringsliv og samarbeider med Høgskolen i Bergen vedrørende realfagtilbud i prosjektet vårt Reale Elever.

3. LAV – En offensiv skole

Elektrofag med spesiell studiekompetanse

Vi ønsker å styrke LAV som en skole med vekt på teknologi og realfag for fremtiden. LAV har derfor utviklet og startet opp et nytt tilbud, Elektrofag med spesiell studiekompetanse, der elektroelever over 3 år får elektrokompetanse i tillegg til matematikk R1 og R2 og Fysikk1 slik at de kan søke seg direkte til ingeniørstudier eller annen høyere utdanning. Vi har og planer for Teknologi med spesiell studiekompetanse.

Pilot- og kompetanseskole innenfor matematikkfaget

I samarbeid med OT/PPT og StatPedVest blir LAV nå pilot- og kompetanseskole for HFK innenfor matematikkfaget. Pilotprosjektet er knyttet opp mot Studiespesialiserende elever og elever fra Elektro med spesiell studiekompetanse.

Lærerspesialist

LAV er en av to skoler i Hordaland som har Lærerspesialister- lærere som skal bidra til å utvikle det kollektive samarbeidet ved skolen, særlig innenfor grunnleggende ferdigheter i norsk og matematikk, med mål om å skape helhet og sammenheng i opplæringen for elevene.

Internasjonalt samarbeid

Som en av få skoler i Norge ble LAV for 2015 og 2016 tildelt Erasmus+ midler til gjennomføring av et strategisk partnerskapsprosjekt med skoler i Italia, Tyrkia, Finland, Belgia og Frankrike der studiespesialiserende elever ved LAV deltar.

LAV har og fått Erasmus+ midler til et study visit prosjekt der vi utveksler elever med Tyskland og utplasserer egne KP-elever ved verdens største kjemiske konsern BASF – et samarbeid vi har hatt gjennom en årrekke.

4. LAV - Verneverdig og rik arkitektur

LAV består av to særpregede bygg. Det tidligere gymnasbygget fra 1965 (ark. Fr. Theodor Olsen) med sin praktfulle aula og scene rommer nå blant annet også skolens store bibliotek, spesialrom for fysikk, naturfag og biologi. Yrkesskolebygget fra 1976 (ark. Kjartan Seim og utsmykking ved Bård Breivik) har luftige og velutstyrte verksteder for EL, TIP med KP, BA og MK, samt en stor og veldrevet avdeling for Tilrettelagt opplæring.

Det påhviler oss som skole, opplæringsavdelingen og eiendomsavdelingen, men i særlig grad fylkespolitikere å utnytte og ta godt vare på slike praktfulle bygg.

5. LAV – Skolebruksplanen høsten 2015

Opprettholde Studiespesialiserende ved LAV

Ved LAV utgjør 3 paralleller Studiespesialiserende, 1 klasse Elektro med spesiell studiekompetanse og 4 klasser Påbygging til generell studiekompetanse et robust studieforbereende miljø, som igjen styrkes ved et eventuelt Studieforbereende med Medier og Kommunikasjon.

Vi tilbyr et bredt programfagtilbud, noe også Påbygging til generell studiekompetanse nyter godt av fordi disse klassene inngår i det ordinære blokkskjemaet og påbyggselever med fagbrev får også tilbud om å velge realfag som tilleggsfag. Alle påbyggsklassene får tilbud om T-matematikk.

Opprettholde MK som yrkesfag ved LAV i overgangsfasen frem til ny struktur

Ved LAV eksisterer det allerede et godt etablert fagmiljø med høy kunnskap innen programfagene foto, film, grafisk design, journalistikk med mer. Skolen har utstyr og spesialrom som egne lyd-, foto- og filmstudioer. Videre har vi aula med scene og avansert teknisk lyd- og lysutstyr.

Medier og kommunikasjon ved LAV har et godt samarbeid med lokallag, velforeninger og lokalaviser noe som er verdifullt både for skolen og for Laksevåg bydel. Vi deltar nå i Bergen kommunes storsatsing Attraktive bydeler der MK ved LAV designer skiltene for alle turstiene i bydelen og i tillegg bidrar med fotoutstilling.

Lokalisere Studieforbereende med Medier og Kommunikasjon ved LAV

LA har et etablert fagmiljø med høy kunnskap innen medievitenskap, samt utstyr og spesialrom. Studieforbereende med Medier og Kommunikasjon vil være et naturlig supplement til det eksisterende fagmiljøet innenfor studieforbereende elevplasser. LAV har sentral beliggenhet også i forhold til Mediebyen Bergen.

Sammenfatning

Overkapasiteten på studiespesialiserende elevplasser i Stor-Bergen er en villet overkapasitet gjennom oppretting av plasser i sentrum og er **ikke** knyttet til Bergen Vest eller LAV. Overkapasiteten kan derfor reguleres ned i sentrum, i Fyllingsdalen og i Bergen sør - på lik linje med i Bergen Vest.

LAV hadde en fin utvikling på primærskertallet ved studiespesialiserende til uroen rundt Skolebruksplanen skapte usikkerhet i omgivelsene. Det er derfor urimelig å nytte årets tall alene som bakgrunn for en avgjørelse.

Det viser seg dessuten at når elevene er kommet inn ved LAV, trives de svært godt og blir værende til endt videregående utdanning, noe en kan se av primærskertallene til Vg2. Underkapasitet på Askøy gjør og at det er behov for Studiespesialiserende ved LAV – den videregående skolen med kortest reisetid fra Askøy.

Med spesialrom og fellesrom spredt på to bygg er det dårlig økonomi å fjerne eventuelle programråder fra skolen da dette gir lavere utnyttingsgrad. Det er og viktig å sikre en balansert kjønnsfordeling ved skolen.

Det er viktig å gjennomføre *ett* trinn av gangen i Skolebruksplanen for å se konsekvensene før en lager planer for neste trinn. Dersom en skal gjøre endringer

ved Studiespesialiserende tilbudet i sør, må en avvente resultatet her før en gjør andre endringer i Stor-Bergen.

Skolebruksplanen understreker behovet for kombinerte skoler og det er viktig at dette ikke kommer i skyggen av ønsket om å konkurrere med de private skolene. En bør unngå å utarme bydelene, og da særlig indre Laksevåg, ved å legge all studieforberedende opplæring til i sentrum.

INNSPEL VEDR. ENDRINGAR I HØVE MK

Etne vidaregåande skule har i mange år hatt utdanningsprogram for Medier- og kommunikasjonsfag og for Design og handverksfag. I tillegg har me VG 2 på begge utdanningsprogramma.

Me antar at det er naturleg at me vidarefører det yrkesfagleg utdanningsprogram i den nye form som vert etablert frå 2016. Likevel vurderer me, at det kan vere nyttig, at me formulerer tydeleg grunngevinga for dette.

Etne vidaregåande skule har:

1. Lang og solid erfaring med begge utdanningsprogramma.
2. Halde oppe rekrutteringa til begge utdanningsprogramma, trass i nedgang sentralt.
3. Etter kvart fått tilsett lærarar med svært høg formell kompetanse innan begge utdanningsprogramma. Kontaktlærarar i år er begge lektorar med tilleggsutdanning.
4. Stor gjennomføringskraft med bestått eksamen i tillegg. (ofte med svært gode resultat)
5. Over lang tid investert i rom og rammer i tillegg til kostbart og nyttig læringsverktøy og utstyr. Slik våre lærarar definerer per d.d. er skulen godt skodd – også inn i endringsfasen av utdanningsprogramma.
6. Sikra rekrutteringa så langt gjennom målretta nybrottsarbeid innan innhald og metodikk, der samarbeid i høve læringsbedrifter på tvers av utdanningsprogramma har vore vesentleg og svært nyttig.
7. Gjennom kontinuerleg utviklingsarbeid i høve samarbeid på tvers av programfaga lagt til rette for internasjonale kontaktar og samarbeid i regi av Erasmus+. (Samarbeidsskule i Basse Normandie, der skulen hadde elevar frå DH og MK nede siste år – og der me får besøk frå Lyce` Paul Cornu v. 46 og 47 i år – og alt har fått innvilga ressursar til nytt studiebesøk frå ETV i 2016)
8. Utvikla solid samarbeid med næringslivet, der eksisterande samarbeid med store bedrifter i regionen vert naturlege nedslagsfelt også i utdanningsprogramma sin nye form.
9. Vist at tilbod innan DH/MK er svært viktig for ungdommar, føresette, skule og næringsliv i vår region

KONKLUSJON:

Etne vidaregåande skule ber i realiteten ikkje om noko nytt utdanningsprogram, men tilbyr kompetanse, rom, rammer utstyr, tradisjon og samarbeid med næringslivet når VG1 Design og handverk/Medieproduksjon vert etablert frå hausten 2016.

Etne vidaregåande skule vil då frå 2017/2018 kunne tilby VG 2 Medieproduksjon (jf. Vilbli.no – namn ikkje endeleg vedtatt) som vidareføring av eksisterande utdanningsprogram ved skulen.

Etne vidaregåande skule tilbyr å vere med i utviklingsprosessen vidare, då me har stor erfaring og kompetanse i høve begge utdanningsprogramma.

Me ber om fortløpande orientering om prosessen vidare, slik at me er godt førebudde i møtet med ungdom og føresette – i Utdanningsval og informasjon til grunnskulane allereie denne hausten og til våren.

Etne vidaregåande skule, 11.09. 2015

Marion Kallevik
rektor

INNSPEL VEDR. ENDRINGAR I HØVE MK (Innspel 2)

Etne vidaregåande skule har i mange år hatt utdanningsprogram for Medier- og kommunikasjonsfag og for Design og handverksfag. I tillegg har me VG 2 på begge utdanningsprogramma.

Eg har som rektor alt gitt innspel vedr. endringar i høve MK i brev datert 11.09. 2015. Eg har vidare teke initiativ til å konkretisere vårt ynskje om vidareføring av det yrkesfagleg utdanningsprogram i den nye form som vert etablert frå 2016 gjennom innspel her frå faglærarar i begge utdanningsprogramma og fagrørsla.

Det nye yrkesfaglege utdanningsprogram er viktig for elevane fordi:

1. Det vert eit breiare kreativt tilbod for elevane i distriktet
2. VG1 på ETV vert styrka – når det er større moglegheit for å gå VG2 på same skule
3. Det vert moglegheit for store kreative prosjekt som involverer større fagmiljø
4. Dei treng ikkje flytte frå distriktet om dei i løpet av VG1 DH/Mediekommunikasjon vert meir interessert i MK
5. Dei får brei kompetanse innan kreativ bruk av IKT. Ungdomane kan difor vere med å forme arbeidsplassar og også læringa i framtida.
6. Det er eit godt grunnlag for Påbygg 30 inn mot lærarutdanning o.a.

KONKLUSJON:

Etne vidaregåande skule vurderer at det nye yrkesfaglege utdanningsprogram DH/Mediekommunikasjon vil styrke tilbodet til elevane i distriktet vårt og vere med til å auke fullføringa og læringsutbyttet ved skulen.

Etne vidaregåande skule ber i realiteten ikkje om noko nytt utdanningsprogram, men tilbyr kompetanse, rom, rammer utstyr, tradisjon og samarbeid med næringslivet når VG1 Design og handverk/Medieproduksjon vert etablert frå hausten 2016.

Etne vidaregåande skule vil då frå 2017/2018 kunne tilby VG 2 Medieproduksjon (jf. Vilbli.no – namn ikkje endeleg vedtatt) som vidareføring av eksisterande utdanningsprogram ved skulen.

Etne vidaregåande skule tilbyr å vere med i utviklingsprosessen vidare, då me har stor erfaring og kompetanse i høve begge utdanningsprogramma.

Me ber om fortløpande orientering om prosessen vidare, slik at me er godt førebudde i møtet med ungdom og føresette – i Utdanningsval og informasjon til grunnskulane allereie denne hausten og til våren.

Etne vidaregåande skule, 05.10. 2015

Marion Kånevik
Rektor

Orjan Hornenes

ATV for Utdanningsforbundet

Vår ref.: (nyttast ved korrespondanse)

Dykkar ref.:

Voss, 02.10.15

Uttale om MK og KDA, Nye Voss gymnas

Vi er kjent med at Fylkestinget i desember 2015 skal vedta plassering av dei nye utdanningsprogramma Medium og Kommunikasjon og Kunst, Design og Arkitektur, begge som Studieførebuande utdanningsprogram. I vedtak til Skulebruksplan som pr d d er gjeldande står det at det gamle utdningsprogrammet MK (Yrkesfagleg) ikkje skal vidareførast på Nye Voss gymnas, men at tilbodet innan fagfeltet skal vere programfaget MIK på ST. Når det gjeld Studiespesialiserande med formgjevingsfag skal dette vidareførast.

For Nye Voss gymnas er det viktig å peike på at skulen med desse nye utdanningsprogramma vil vere den **einaste** skulen i Indre Region som tilbyr dei, alternativet for elevar frå vår inntaksområde vil vere å reise til Bergen og verte hybelbuar der. Vi vil hevde at der er eit godt distriktspolitisk perspektiv for å ha alle utdanningsprogram i alle regionar.

Når det gjeld rekruttering til desse fagfelte ser det for komande år ut til at MK rekrutterer noko betre enn KDA, til utprøving for 10 klasse frå vårt nære inntaksområde har det over to dagar meldt seg 17 elevar til KDA og 24 til MK. Til samanlikning har dei andre utdanningsprogramma som skal inn i Nye Voss gymnas fylgjande tal: MDD (musikk) 25, Service og samferdsel 11, Design og handverk 14, Idrettsfag 70, ST 73. Dette gjeld for alle Vg1. Å basere ein framtidig skulestruktur på tal frå eitt år er likevel risikabelt. Det vi ser er at det fluktuerar frå år til år ma. på bakgrunn av kjønnsvariablar, fritidsinteresser og kva venane vel. Det er likevel verd å merke seg at dersom vi ein tek vekk eit programområde no, vil det truleg vere problematisk å etablere det igjen.

Djupedalutvalet peiker på fire sentrale fagområde i norsk skule, der det fjerde er «Praktiske og estetiske fag

Betegnelsen praktiske og estetiske fag omfatter en bred gruppe fag, i dagens skole representert ved fagene musikk, kunst og håndverk, kroppsøving og mat og helse. Praktiske og estetiske fagområder bidrar til bredde i den kompetansen elevene skal utvikle i skolen som grunnlag for videre utdanning og yrkes- og samfunnsdeltakelse. Arbeidslivet trenger en rekke kompetanser som de praktiske og estetiske fagene i skolen tilbyr.

Estetiske fag bidrar til at elevene får oppleve ulike kunstneriske uttrykksformer og lærer å uttrykke seg og kommunisere gjennom ulike kunstformer. Kunstneriske og estetiske uttrykksformer kan bidra til refleksjon over det samfunnet vi lever i, og over ulike kulturer. Dette har stor betydning i et flerkulturelt samfunn. Å erfare og være med på å skape kunstneriske uttrykk kan ha

*betydning for den enkeltes identitetsutvikling,
kunnskapsutvikling og evne til å uttrykke seg.
Fagene bidrar til å utvikle en annen type forståelse
enn vitenskapelig orienterte fag og gir rom for å
utforske og eksperimentere uten at målet er å
komme fram til riktige svar.»*

Slik vi ser det er det viktig å ivareta dette kunnskapsfeltet også i vidaregåande skule og også i Indre region.

Eit siste moment som vi vil trekke fram er at ein no byggjer store og gode skular for framtida på Voss. Desse har eit romprogram tilpassa dei faga som vart vedtekne at skulle inn i dei nye skulane. For Nye Voss gymnas sin del er der også tatt høgde for IKTservicefag i romprogrammet og der er planar for ein Blackbox til bruk for MDD og som eit framtidig MK også kan ha fagleg nytte av. Slik vi ser det er det særst viktig å bidra til at skulane på Voss får god rekruttering og vert fylde når dei står klare. Vi arbeider målretta for å sikre god skulegang for elevane også i byggetida med det for auge at der ikkje skal setje seg reisemønster ut av regionen før skulane står ferdige til bruk. Vi har tru på at bygga i seg sjølv vil bidra til rekruttering i tillegg til at vi er særst medvitne om at både det faglege- og læringsmiljøet skal vere godt. Voss gymnas er no som ein av fire fylkeskommunale skular med i prosjektet *Helsefremmande skular* som nett har elevane sitt heilskapelege skulemiljø i fokus. Summen av dette gjer at vi trur på ei auka rekruttering når Nye Voss gymnas er klar til bruk.

Vi vonar at summen av desse argumenta kan gje utdanningsprogramma MK og KDA høve til oppretting og til å bekrefte sin eksistens i åra som kjem.

Med helsing

Unn Fauskanger
Rektor Voss Gymnas

Regionsleiar opplæring Annbjørg Laupsa

Voss, 30.09.2015

Oppretthald utdanningsprogrammet MK ved Nye Voss gymnas!

Faglærarane ved utdanningsprogrammet Medium og kommunikasjon ved Voss husflidskule vil gjennom dette brevet presisere kvifor det er viktig til å vidareføre MK som utdanningsprogram ved Nye Voss gymnas.

Voss har vore den skulestaden utanfor bergensområdet som har hatt den største søknaden innanfor Medium og kommunikasjon, med eit fullt løp innanfor mediefaga alle tre åra.

MK har vore eit tilbod på Voss sidan 2001, og har gjennom denne tida etablert ein svært god kompetanse innanfor fagfeltet. Med dyktige erfarne faglærarar kan ein vise til gode resultat og høge fullføringstal.

Voss har lenge vore eit skulesentrum i indre Hordaland, med fleire kreative utdanningsprogram, som Medium og kommunikasjon, Studieførebuande med formgjevingsfag og Musikk, dans, drama. Desse utdanningsprogramma og fagmiljøet utfyller, og dreg vekslar på kvarandre. Dersom dette blir splitta opp mister ein denne synergieffekten og det sterke fagmiljøet. Det bør vere eit totaltilbod i distrikta om formidlingsfag og kreative, estetiske fag.

I teikningane til Nye Voss gymnas er det både kapasitet og romløysingar som gjer det mogleg å tilby det nye studieførebuande utdanningsprogrammet, Medium og kommunikasjon.

Det er ikkje snakk om å starte opp noko nytt utdanningsprogram. Lokala er der, fagmiljøet er der og søkjarmassen er der.

Me veit og at i forhold til satsing på auka fullføring i vidaregåande skule er det viktig at elevane får oppfylt fyrsteynsket sitt. Dersom MK som utdanningsprogram ikkje vert vidareført på Nye Voss gymnas, vil ein i praksis ta frå mange elevar i distrikta moglegheita til å få den vidaregåande utdanninga dei verkeleg ynskjer.

Det er distriktspolitisk svært uheldig dersom skulestaden Voss ikkje lenger skal kunne tilby utdanningsprogrammet Medium og kommunikasjon til elevar i regionen. For mange elevar som ynskjer å studere dette fagområdet, er det ikkje aktuelt med lang reiseveg til ein sentrumskule i Bergen, eller å flytta på hybel som 16-åring.

Det bør ikkje være slik at Medium og kommunikasjon berre skal vere eit tilbod for elevar som bur i byar.

Som eit resultat av den teknologiske utviklinga innanfor mediebransjen, kan arbeidsplassar like gjerne skapast i distrikta som i byane.

MK på Voss kan over tid visa til gode søkjartal, og det har aldri vore snakk om ikkje å starte opp tilbodet for vg1-elevar. Trass i at MK som utdanningsprogram vart vedteke ikkje vidareført ved Nye Voss gymnas i fylkestinget i desember 2012, har elevane heldt fram med å søkje seg til dette utdanningsprogrammet.

Sjølv om det i skrivande stund er usikkert om MK vil være eit søkbart utdanningsprogram på Voss skuleåret 2016/17, er det 22 elevar frå ungdomskulane i distriktet som har meldt seg på utprøvingsordninga denne hausten.

Dette viser at elevane i distriktet verkeleg ynskjer å søkje seg til dette utdanningsprogrammet.

MK får søkjarar både frå Voss og Indre Hordaland. Hardangerbrua gjer reisevegen kortare for kommunane i Hardanger, og dette har resultert i auka rekruttering av elevar frå dette området. MK har òg elevar som kjem frå Bergensregionen. Utdanningsprogrammet kan visa til lite fråfall. Det er ikkje noko teikn til at dette skal snu.

Med helsing

Gro Prestegard Gjeraker
Morten Brede Holm
Knut Larsen Holtekjølen
Bodil Sekse
Arnstein Haugum

Faglærer ved Medium og kommunikasjon på Voss Husflidskule

Terje Lydvo
Avdelingsleiar

Innspill til diskusjonen omkring lokalisering av KDA

Fagmiljøet til studiespesialiserende formgivning er veldig fornøyd med at vi fra høsten blir et eget utdanningsløp, og at vi får et navn på studieløpet som kommuniserer hva faget skal inneholde: KUNST, DESIGN og ARKITEKTUR - KDA. Frem til nå, har det vært vanskelig å synliggjøre faget på vilbli. Når elever som har hatt de rette interessene tok undersøkelsen på vilbli sine sider, fikk de ikke opp studiespesialiserende formgivning, men media og kommunikasjon eller studiespesialiserende. Vi har i alle år slitt med å få ut riktig informasjon om faget. Dette vil endre seg nå når vi blir et eget utdanningsløp.

Fylket vil i anledning det nye utdanningsløpet vurdere lokalisering, og ønsker å styrke fagmiljøet vårt. Et forslag som har blitt omtalt er å legge det nye løpet til Årstad v.g. skole. Dette er en løsning som strider mot våre medlemmers ide om et godt fagmiljø og mot et godt læringsmiljø i henhold til departementets retningslinjer for faget.

Dette henger sammen med vår faghistorie. I mange år var det husflidskolen på Krohnsminde som hadde kunst og husflids fag her i Bergen. Fagområdet handlet både om tradisjonsfag, husflid, håndverk og kunst og skapende arbeid. Ildsjeler der begynte å se verdien i å tenke at det praktiske kunstfaget var et allmenndannende fag; og at det på linje med musikklinjen kunne utvikles til et allmenndannende studieløp med studiekompetanse og fordypning i kunstfag. Dette var noe som både allmennlærere og faglærere så som verdifullt. På 1980 tallet hadde de først prøveordninger med to-årige grunnkurs med tredje påbygningsår som sammen gav dette. Fra 1999 fikk de Esta-løpet som var en suksess, med gode søkertall og gode resultater. Hovedpoenget var hele tiden at det skulle være et allmenndannende løp som gav studiekompetanse. Ikke minst allmennlærerne så verdien i dette. Det var aldri hensikten å utdanne kunstnere, men å gi elever en bred allmennutdanning hvor de den estetiske kompetansen inngikk.

Det ble naturlig å legge dette tilbudet til Krohnsminde, siden det var der ildsjelene til dette løpet hadde sin arbeidsplass. Krohnsminde ble siden slått sammen med yrkesskolen og ble Årstad. Det blir tydelig at den allmenndannende tenkningen hos Esta, var noe annet enn den yrkesrettede og håndverksrettede praksisen, og det var derfor en rimelig ordning å flytte fagmiljøet til Tertnes i nye og flotte omgivelser. Departementet har påpekt at studiespesialiserende formgivning bør ligge på skoler med studiespesialiserende. I de nye planene for KDA er dette forsterket.

Grunnen til denne plasseringen av fagtilbudet er at det skal være mulig for disse elevene å velge realfag som gir en spesiell studiekompetanse som de trenger skal de søke seg videre mot f.eks. arkitektur og produktdesign på NTNU eller til de høyere utdanningene de måtte ønske. Like verdifullt er det at allmennfag elever kan få mulighet til å velge våre fag som programfag til valg. Dette er tilfelle både på Knarvik, Tertnes og Olsvikåsen. Selv har jeg min stilling på Langhaugen. Der har vi 60 elever fra allmenn som velger kunstfag som et programfag til valg i 2.klassen, og 30 i 3.klasse. Det å gi elevene mulighet til å velge et praktisk og estetisk fag gir

gode læringsmiljø. Allmenndanningen er først komplett når den også har en estetisk dimensjon i følge Strømnes.

Gode fagmiljø er viktig. Fra et utenfra perspektiv kan det tilsynelatende virke fornuftig å samle Design og håndverk og KDA på samme skole. Vi kan dele på noe av utstyret og vi kan vikariere for hverandre. Men der stopper det også. Det er ikke nok til å kalle det et godt fagmiljø. Våre medlemmer ønsker å inngå i et allmenndannende fagmiljø. Vel så inspirerende som Design og håndverk hadde det vært å inngå i samarbeid med språkfag; musikklinje; design og teknologi.

Fagets ordning er ungt, og vi har ennå ikke oppnådd samme status som f.eks musikk som har lagt på Langhaugen siden 1985. Det er derfor fortsatt en skjør ordning som vi må behandle klokt. Å flytte tilbud skaper stor usikkerhet og vi har erfart at det påvirker innsøkingen negativt. Uroligheter m.h.t. lokalitet på Sotra; Sund/Bildøy og på Voss viste at søkertallene gikk dramatisk ned. Vi har gang på gang sett at det å avslutte et tilbud på en skole ikke er det samme som å flytte tilbudet. Søkerne følger nødvendigvis ikke med.

En sentralisering av fagtilbudet på sikt kan være en god ide; men det må avventes til det fins gode ordninger. Amalie Skram er fylt opp; Årstad er en yrkesskole; Arna er ikke i sentrum. Slik situasjonen er akkurat nå, måtte det blitt Katedralskolen eller Langhaugen.

Vårt ønske er å få muligheten til å fortsette med tilbudet på de studiespesialiserende skolene som vi allerede er på. Det at vi blir et eget studieløp gjør at vi blir synlige på vilbli sine sider. Det nye navnet på løpet kommuniserer bedre enn det lange og tunge navnet vi hadde. Dette vil bli en drahjelp for oss!

Hilsen FAU-formgiving v/Elisabeth Stiegler Folgerø

HFK-oppl.avd.

Vår ref:
30.9.2015-ODD

Dykkar ref.:

Dato:
30.9.2015

Innspel til framtidig lokalisering av utdanningsprogram for Kunst, design og arkitektur

Vi viser til informasjonsmøte på Amalie Skram videregående skole 20. april 2015. Her vart det m.a. orientert om det nye studieførebuande utdanningsprogrammet *Kunst, design og arkitektur* (KDA), som skal erstatte studiespesialisering med formgjevingsfag frå hausten 2016. Det vart også, til vår store undring, informert om at oppl.avd. berre ønskjer eitt tilbod i Stor-Bergen når det gjeld KDA, lokalisert til Årstad videregående skole. Dette vart seinare om våren mellombels trekt tilbake, med melding om handsaming til hausten. Slik vi skjønar det vil oppl.avd. framleis berre tilby ungdom i Stor-bergen eitt tilbod der utdanningprogrammet berre skal vere på Årstad vgs. Vi vil under argumentere kvifor vi meiner det er viktig, og riktig, at utdanningsprogrammet blir tilbydd breiare og særskilt på Knarvik vidaregåande skule.

I skulebruksplanen som vart vedtatt i mars 2013 er eitt av satsingsområda for KNV dei estetiske utdanningstilboda, Design og handverk (DH) og Studiespesialisering med formgjevingsfag (ST-FO). Planen legg opp til ei vidareføring av ST-FO på dagens nivå, og ein auke i tilbodet på DH. Vi hadde forventa at dette vedtaket vart følgt opp, sjølv om ST-FO endrar namn og blir eit eige utdanningprogram. Som eit eige *studieførebuande* utdanningprogram er det viktig at KDA blir lokalisert til skular som har *studiespesialiserande* utdanningprogram. Dette vil gje elevane eit breitt fagval i tillegg til dei spesifikke programfaga som høyrer til KDA. Dette ser vi er viktig i dag når ST-FO-elevane skal velje sitt siste programfag, fag frå studiespesialisering er somme år svært attraktive. Dette gjer oss overbeviste om at det er feil å leggje KDA til skular som er utelukkande yrkesfaglege.

KNV har lang tradisjon for å tilby utdanning innan det yrkesfaglege fagområdet som i dag blir kalla DH, heilt tilbake til 60-talet må ein for å finne dei første klassane på dette fagområdet. Føremonene ved å leggje KDA til ein stor kombinert skule med både DH og ST-FO er klare. Vi har eit stort og velutdanna fagmiljø med kompetanse innan alle delar av fagområda. Vi har store, flotte lokale frå utbygginga på Juvikstølen

i 2009, mykje av utstyrsparken vart også fornya då.

Vi vil og vise til sist vi hadde ei eiga estetisk linje i vidaregåande opplæring. På 90- og 00-talet var *formgjevingsfag* svært populært og på KNV var dette også tilfelle. Med innføringa av Kunnskapsløftet og som ein del av studiespesialisering har dette tilbodet ikkje vunne fram i konkurransen. Når vi no får tilbodet tilbake som eit eige utdanningsprogram er det håp om at det på sikt også vil føre til auka søkjartal. Derfor er det skuffande å sjå at oppl.avd. nyttar høvet til å berre tilby KDA på ein skule, noko som berre kan tolkast i ein trend der ein, både administrativt og politisk, har styrt mot gradvis færre tilbod og klassar.

Vårt forslag er at dei skulane som i dag har ST-FO bør få halde fram med tilbodet også etter at det har skifta namn til KDA. Etter eitt par år vil ein ev. kunne justere dette tilbodet i tråd med søkjartal osb. Dersom ein likevel ønskjer å redusere dette tilbodet allereie frå hausten 2016, må intensjonen i skulebruksplanen følgjast opp, ein må sjå på fagmiljø og nye og tidsriktige lokale og leggje KDA til skule som har både DH og ST-FO. Dette betyr at vi meiner at det nye utdanningsprogrammet bør tilbydast på KNV:

Konklusjon:

Knarvik vidaregåande skule meiner at intensjonen i skulebruksplanen må følgjast opp, også når det gjeld plasseringa av det nye utdanningsprogrammet KDA. Programmet bør tilbydast på dei store kombinerte vidaregåande skulane rundt Bergen sentrum som skal ha eit breitt og variert tilbod til elevane. På denne bakgrunnen meiner vi at Knarvik vidaregåande skule må tilby KDA når dette utdanningsprogrammet erstattar studiespesialisering med formgjevingsfag.

Med helsing

Øyvind H Oddekalv (sign.)
rektor

Hordaland fylkeskommune
Opplæringsavdelinga
Postboks 7900
5020 Bergen

Endring av studiespesialisering med formgjeving til eige studieførebuande utdanningsprogram for kunst, design og arkitektur.

Frå hausten 2016 vert utdanningsprogrammet studiespesialisering med formgjeving endra til eit eige studieførebuande utdanningsprogram for kunst, design og arkitektur.

Fusa vgs har hatt studiespesialisering med formgjeving sidan tilbodet kom i Kunnskapsløftet. Me ynskjer å vidareføre dette i det ny utdanningsprogrammet.

Me har fagpersoner med høg kompetanse innafor programfaga i formgjeving som vil vera eit godt grunnlag også i KDA.

Sidan Kunnskapsløftet kom i 2006, har me arbeida for tverrfagleg samarbeid mellom programfaga og fellesfaga. Me meiner at mange fellesfag kan dra stor nytte av kreativitet og estetikk som ligg i programfaga, og at dette er viktige verdier for elevane i mange samanhengar. Me opplever at det nye utdanningsprogrammet også inneheld og vidarefører desse verdiane. Skulen har og fått innvilga Erasmus+-midler for å styrke det tverrfageleg arbeidet.

Skulen har lagt til rette for at elevar som tar studiespesialisering med formgjeving også kan ta realfag som valfag. Det vert gjort i kombinasjon med fag på andre utdanningsprogram. Ei slik tilrettelegging meiner me er viktig for at elevane skal få høve til å oppnå spesiell studiekompetanse. Me vil, så langt råd er, leggja til rette for at det også kan gjerast for elevar på KDA.

Fusa vgs ynskjer å få gje tilbod om studieførebuande utdanningsprogram for kunst, design og arkitektur når det starter opp i 2016, og at me kan vidareutvikle det tverrfaglege samarbeidet og dei verdiane utdanninga har.

Eikelandsosen, 5. oktober 2015.

Tor Johannes Hjertnes
Rektor

Hordaland fylkeskommune
Fylkesdirektør for opplæring
Postboks 7900
5020 BERGEN

Paradis, 7. oktober 2015

Tilbakemelding knyttet til oppfølging av Skolebruksplanen høst 2015

Fana gymnas viser til tidligere innsendte dokumenter med vedlegg:

- Tilbakemelding knyttet til oppfølging av Skolebruksplanen, datert 23.04.2015
- Høringsuttalelse – ytterlige kommentarer: Skole- og tilbudsstruktur for fremtiden – Skolebruksplan Hordaland fylkeskommune 2012-2025, datert 29.11.2012
- Høringsuttalelse: Skole- og tilbudsstruktur for fremtiden – Skolebruksplan Hordaland fylkeskommune 2012-2025, datert 27.09.2012

Vi vil i denne sammenheng trekke fram følgende hovedmoment:

- En betydelig framtidige befolkningsveksten i Fana bydel og Ytrebygda bydel som vil medføre økt elevgrunnlag.
- Elevene i Fana og Ytrebygda bydel velger å gå på nærskolene i større grad enn elever i andre bydeler. Fana gymnas rekrutterer de fleste av sine elever fra skoler i nærområdet.
- Fana gymnas sin nærhet til Bybanen og annen kollektivtransport vil bidra til en miljøgevinst.
- Fana gymnas sin visjon er felles ansvar for læring og trivsel. Elevundersøkelsen viser at elevene trives godt her på skolen, både når det gjelder læring og det sosiale miljøet.
- Fana gymnas er den eldste videregående skolen i Fana bydel og eneste skole med studiespesialisering i bydelen. Skolen har hatt og har en sentral plass i Fana både som utdanningsinstitusjon og kulturbærer. Fana skoleteater har en viktig plass i skolemiljøet. Teateret ble grunnlagt i 1938, noe som gjør det til landets eldste skoleteater.

Entreprenørskap- og innovasjonslinje

Fana gymnas har søkt om entreprenørskap- og innovasjonslinje. Skolen har valgt å vinkle linjen inn mot reiseliv, med vekt på bærekraftig reiseliv. Vi ser det som en styrking av skolen dersom vi får tildelt linjen. Det vil blant annet bidra til økt elevtall.

Inntak av elever

I en periode med forbigående reduserte ungdomskull og hvor flere skoler har utfordringer med elevtallet, bør det vurderes om en bør sette et maks tall på antall elever på de enkelte skolene (antall elever per «klasse») innenfor de ulike utdanningsprogram. Dette vil bidra til å opprettholde gode og mer robuste læringsmiljø på skoler som har en nedgang i søkertall grunnet reduksjon i ungdomskullene.

Bygg

Fana gymnas stiller spørsmål ved oppgraderingen av kostnadene knyttet til rehabilitering av skolebygget.

I forbindelse med første runde av skolebruksplanen fikk skolen følgende utdypning fra Egedomsseksjonen v/Kjell Johan Brun (e-post datert 10.9.12. Heggheim, Haavardstun og Ovredal var kopiadressater)

«I skolebruksplanen pkt. 8.1.2 Kostnadsoverslag investering er det for Alternativ 0 satt av 75 mill. til oppgradering, ma universell utforming dersom skolen skal fortsette slik den er i dag. Som grunnlag for dette overslaget er det brukt erfaringstall med basis i en m2-pris multiplisert med bruttoarealet som tenkes oppgradert inkl. event. tyngre tiltak (heis, ventilasjon etc.) for å heve skolen til dagens standardkrav.

Skolen har i dag et bruttoareal på 7.238 m2 der ca 285 m2 av dette arealet ikke er i bruk. Det gir en gjennomsnittlig m2-pris på oppgradering på ca. kr. 10.000,- med tillegg på ca 2-3 mill for noen enkelttiltak (heis etc.). En m2-pris på oppgradering til kr. 10.000,- pr. m2 tilsvarer en middels tung opprusting der hovedstrukturen i bygget beholdes, men der overflater og teknisk infrastruktur opprustes samt at dagens funksjonskrav til universell utforming, pedagogikk, inneklima og rømningsikkerhet blir ivaretatt.

I Multiconsult AS sin tilstandsanalyse fra 2012 som ligger til grunn for denne vurderingen, har hovedbygget i rapportskjemaet for teknisk tilstand og tilpasningsdyktighet fått i snitt tilstandsgraden 1 for teknisk tilstand (bygning og teknisk) og tilstandsgraden 1-2 for tilpasningsdyktighet. Når et byggverk tas i bruk, skal tilstanden totalt sett og for den enkelte bygningsdel være TG=0. Når så bygget brukes, vil egenskapene etter hvert forringes og tilstanden går over i TG=1, dvs. det begynner å bli litt estetisk forringet for siden, ved TG=2 blir mer skader etc.

Det er bakgrunnen for at man ikke har gått inn med en høyere m2-pris på oppgradering. I faktaarket for Fana Gymnas har man vurdert skolen som bra funksjonsdyktig, men en typisk korridorsskole med dårlig tilgjengelighet og mangel på grupperom»

På møtet 15.juni 15 på Fana gymnas oppgraderte eiendomssjef Haavardstun kostnadene knyttet til en rehabilitering av Fana gymnas fra kroner 75 mill.(beløpet som ligger til grunn i opprinnelig skolebruksplan) til ca kroner 200 mill. Eiendomssjefen refererte til nye standarder uten å være mer spesifikk. Det han trakk fram var størrelsen på elevområdet. Fana gymnas stiller spørsmål ved hva som er vesentlig forandret fra Multiconsult AS sin tilstandsanalyse fra 2012 som ligger til grunn for avgjørelsene i hele Skolebruksplanen vedtatt i desember 2012 og februar 2013 og dagens analyse.

Vennlig hilsen

Leif Sigurd Danielsen
Rektor

Til:

Odd Bjarne Berdal
Hordaland Fylkeskommune

Vedr. relokalisering av studieforberevende utdanningsprogram Kunst, design og arkitektur

Kunst og design i skolen har fått innsikt i at det i Hordaland fylkeskommune diskuteres relokalisering av det nye utdanningsprogrammet Kunst, design og arkitektur (KDA) til Årstad skole. Dette betyr at etablerte fagmiljøer, som ved Tertnes, Olsvikåsen og Sotra videregående skoler, nye skoler med gode verksteder og søkertall, rammes av en omlegging. Av erfaring vet vi at dette kan føre til en nedgang i søknad til programmet, fordi søkere vil føle usikkerhet rundt forventninger til tilbudet.

Å legge et studieforberevende utdanningsprogram som KDA (Kunst, design og arkitektur) utelukkende til en skole med kun yrkesrettede utdanninger står i kontrast til det Udir signaliserer som tanken bak satsningen på det nye programmet:

- å styrke feltet kunst, design og arkitektur som helhet i videregående opplæring (jmf konklusjoner fra evalueringa av kunnskapsløftet) for bedre rekruttering til høyere utdanning i disse profesjonene
- at elevene som velger KDA fritt skal kunne velge fag fra de andre studieforberevende utdanningsprogrammene for å skreddersy løsninger
- at de valgfrie programfagene som KDA tilbyr skal kunne velges av elever ved de andre studieforberevende utdanningsprogrammene

Dersom er ensrettet sentralisering på Årstad blir gjennomført frykter Kunst og design i skolen at Hordaland fylkeskommune bidrar til at fagområdet KDA i videregående skole svekkes ytterligere – stikk i strid med intensjonen om å innføre fagområdet som eget utdanningsprogram.

Utviklingen i grunnskolen (Ludvigsen et al. 2014), og i verden generelt (OECD 2013) peker på disse fagområdene i samfunnet som avgjørende for å løse problemstillinger knyttet til global økonomi, aldrende befolkning og bærekraftig utvikling. At norsk skole heller bygger ned enn å bygge opp tilbudet er urovekkende. KDA er et studieforberevende utdanningsprogram som hører til på skoler for studieforberevende.

Kunst og design i skolen ser alvorlig på denne saken, og vil følge med på utviklingen i Hordaland fremover. Vi ber om at dette brevet tas hensyn til i videre behandling av saken

Mvh

Ingvild Digranes
Styreleder, Kunst og design i skolen

Kunst og design i skolen

Kunst og design i skolen(KDS) er en interesseorganisasjon som skal ivareta design, kunst og håndverk i skolen. KDS utgir tidsskriftet FORM - et fagdidaktisk tidsskrift for formgivning, kunst og håndverk, og arbeider også bl a med å gi høringsuttalelser om fagplaner, utredninger og handlingsplaner.

Hordaland Fylkeskommune
Opplæringsdirektøren,
Postboks 7900
5020 Bergen

Bremnes 1.okt. 2015

Søknad om oppretting av utdanningsprogrammet Kunst, design og arkitektur.

Bømlo videregående skule søker med dette om å få oppretta utdanningsprogrammet Kunst, design og arkitektur frå skuleåret 2016/17.

Grunngjeving:

- Tilbodet finst ikkje i Sunnhordland.
- Me har Visuelle kunstoffag som valfrie programfag (to grupper) og har fagkompetansen på plass.
- Me brukar desse faga medvite i arbeidet mot fråfall ved skulen vår, med godt resultat.
- Forskning i fleire europeiske land viser at kreative fag er vesentlege for å utvikla evna til innovasjon og nyskaping, noko som er særleg aktuelt i den omstillingsfasen næringslivet i Sunnhordland er inne i.
- Då me hadde denne linja tidlegare opplevde me eit svært godt samarbeid med kunst, kultur og næringslivet i kommunen.
- Bømlo videregående skule har vist at me får til denne linja og at ho var populær blant elevane.
- Næraste tilbod på dette utdanningsprogrammet finst i Rogaland.

Håpar på positivt svar!

Med venleg helsing

Asbjørn Mæland

